

የማዕከሳዊ ኢትዮጵያ ክልል *መንግ*ስት ማዕከሳዊ ነ*ጋ*ሪት *ጋ*ዜጣ

MAEKELAWI NEGARIT GAZETA

OF THE CENTERAL ETHIOPIA REGIONAL STATE

ወልቂጤ 3ኛ ዓመት ቁጥር 2

የካቲት 20 / 2016 ዓ.ም

በማሪከላዊ ኢትዮጵያ ክልላዊ መንግስት የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት

ጠባቂነት የወጣ

Wolkite 3rd Year No 2 February 28 /2024

መግቢያ

የክልሉ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ተግባራቸውን ከማንኛውም ውስጣዊና ውጫዊ ተጽዕኖ ነፃ ሆነው በንለልተኛነትና በተጠያቂነት ማከናወን ያለባቸው በመሆኑ፤

ቤቶች የክልሱ ፍርድ ዳኞች ሕና የጉባኤ ተሺ*ሚዎች* **ግልጽ** ፤ *ገ*ለልተኛና ተአማኒ በሆነ አስራር የሚሾሙበትን ሥርዓት በመዘር ኃት የፍርድ ቤቶችንና የዳኞች *ሕንዲሁም* የጉባኤ ብ*ቃት* ፤ ነፃነት ፤ ተሻ*ሚዎችን ገ*ለልተኝነትና ተጠያቂነት በማፈጋገጥ የዳኝነት ሥርዓቱ የህግ የበላይነትን ያስከበረ እና የሕዝብ አመኔታን ያገኘ *እንዲሆን እንዲሁ*ም ከተሸሻ**ለ**ዉ የክልሱ 1)7-መ*ንግሥት ጋር ማጣ*ጣም አስፈላጊ በመሆኑ፤

በጠቅሳይ ፍርድ ቤት ደረጃ የተቋቋሙት የክልል ፍርድ ቤቶች የዳኞች አስተዳደር ዋና ጉባዔና ንዑስ ጉባዔዎችም ሆኑ በከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ደረጃ

Central Ethiopia Region State Judicial Administration Proclamation No. 2/2024 Preamble

WHEREAS, Courts of the Region shall conduct their judicial functions in a spirit of impartiality and accountability, free from any internal or external influences;

DETERMINED to establish a judiciary that upholds the supremacy of the law and earns and maintains the trust of the people by ensuring transparency, impartiality and public confidence in the process by which Courts, judges as well as appointees of council by ensuring that members of the judiciary conduct their judicial functions with complete independence, impartiality and accountability as well as it has become necessary to make it consistent with the revised constitution of the Region;

WHEREAS, it has become necessary to address the problems they have faced in terms of composition of members, selection of members, exercise of authority and the like regarding to the የተዋቀሩት ንዑሳን ጉባዔዎች በአባላት ስብጥር፣ በአባላት አመራረጥ፣ በሥልጣን አተገባበር እና በመሳሰሉት ጉዳዮች ረገድ የገጠሟቸውን ችግሮች መቅረፍ በማስፈለጉ፣

ሕንዚህን መሠረታዊ ዓላማዎች ለማሳካት በሥራ ላይ ያለውን የዳኞች የአስተዳደር ጉባዔ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 42/1994 በማሻሻል በአዲስ መተካት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 55 ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት ይህንን አዋጅ አው፯ል።

ክፍል አንድ

ጠቅሳሳ ድን*ጋጌዎች*

1. *አጭር ርዕ*ስ

ይህ አዋጅ "የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል የዳኝነት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 2/2016 ዓ.ም" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አንባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- 1) "ዋና ጉባዔ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመ የክልሱ ዳኝነት አስተዳደር ዋና ጉባዔ ነው፤
- 2) "ንዑስ ጉባዔ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት በጠቅላይ ፍርድ ቤት፣ በከፍተኛ ፍርድ ቤቶች የተቋቋመ ንኩስ ጉባዔ ነው፤

General and sub-council of the judiciary administration courts of the region established at the level of the Supreme Court and sub-council formed at the level of the high courts.

WHEREAS, in order to achieve these basic objectives, it is necessary to amend and replace the existing Proclamation No. 42/2002, on the establishment of the Administrative Council of Judges;

NOW THEREFORE, Council of Peoples' Representatives of Central Ethiopia Region, in accordance with Article 55 Sub- Article (3) of the Region Constitution, has proclaimed this Proclamation.

PART ONE GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as "Central Ethiopia Region Judicial Administration Proclamation No. 2/2024."

2. Definition

Unless the context requires otherwise, in this Proclamation:-

- "Main Council" means the Region Judicial Administration Main Council established in accordance this Proclamation;
 - 2) "Sub-Council" means the sub-council established in accordance with this Proclamation by the supreme Court and High Courts;

- 3) "ጽሕፈት ቤት" ማለት የዋና ጉባዔ ወይም የንዑስ ጉባዔ ጽህፈት ቤት ነው፤
- 4) "ሕገ-መንግሥት" ማለት የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ሕገ-መንግሥት ነው፤
- 5) "ፍርድ ቤት" ማለት በክልሉ የሚገኝ ማንኛውም የክልሉ ፍርድ ቤት ነው፤
- 6) "ፕሬዚዳንት" ማለት ጠቅላይ ፍርድ ቤትን ጨምሮ በየደረጃው ያለ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ነው፤
- 7) "የጽህፈት ቤት ኃላፊ" ማለት የዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት ወይም የንኡስ ጉባዔ ጽህፈት ቤት እንዲመራ የተሾመ ነው፤
- 8) "ዳኛ" ማለት በክልሉ የዳኝነት አስተዳደር ዋና ጉባዔ አቅራቢነት በክልሉ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የተሾመ ዳኛ ነው፤
- 9) "ደንብ" ማለት በዳኝነት አስተዳደር ዋና ጉባዔ የወደቀ የዳኞች ሥነ-ምግባርና የዲስፕሊን ሥነ-ሥርዓት ውስጠ-ደንብና ሴሎች በዚህ አዋጅ መሠረት በዳኞች አስተዳደር ዋና ጉባዔ የሚዘጋጃ ውስጠ-ደንቦችን ይጨምራል፤
- 10) "መመሪያ" ማለት በክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሚወጣ ማንኛውም መመሪያ ነው፤
- 11) "ረዳት ዳኛ" ማለት በሕግ ትምህርት የሰለጠነና በዳኛ ክትትል ሕና ቁጥጥር ሥር ሆኖ የዳኝነት ሥራን ለማገዝ ከመሠረታዊ የዳኝነት ተግባራት በመለስ ያሉ ተግባራትን ሕንዲያከናውን በዳኞች አስተዳደር ዋና ጉባዔ የተሾመ ስው ነው፤

- 3) "Secretariat" means the Secretariat of the Main or Sub-Council;
- 4) "Constitution" means the Constitution of the Central Ethiopia Region;
- 5) "Court" means any Court with in the Region;
- 6) "President" means presidents of Court at each level including president of the Supreme Court;
- 7) "Head of Secretariat" a person appointed to to lead the Main or Sub-Council;
- 8) "Judge" means a judge appointed by the Region People representative Council up on the Recommendation of the Region Judicial Administration Main Council;
- 9) "Regulation" means the judicial code of Conduct and disciplinary procedure approved by the Judicial administration Main Council and other internal procedures enacted based on this Proclamtion;
- 10) "Directive" means any directive enacted by the Region Supreme Court;
- 11) "Assistant Judge" means a person who earns at least first degree in law and appointed by the judges Administration Main Council to carry out all judicial activities in support and under supervision of a judge except on basic judicial functions of a judge;

- 12) "ኮሚቴ" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 መሠረት በዋና ጉባዔ የተቋቋመ ኮሚቴ ነው፤
- 13) "የኮሚቴ አባል" ማለት በዋና ጉባዔው የተቋቋመ ኮሚቴ አባል ነው፤
- 14) "የክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት" ማለት የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው፤
- 15) "የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ ተሿሚ" ማለት እንደአማባብነቱ በዋና *ጉባዔ* ወይም በንኡስ ጉባዔ የሚሾም የጠቅሳይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ የዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ የተከላካይ ጠበቆች ጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ የንዑስ ጉባዔ ጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ የአቤቱታ መስጣት እና መወሰን የሥራ ሂደት አስተባባሪ፣ የምድብ ችሎት አስተባባሪ፣ ሬጅስትራር፣ ተከሳካይ ጠበቃ፣ ወይም ቃዲ ሲሆን በዋና ጉባዔ ሆነ በንዑሳን ስ*ዎችን ጉባዔዎች* የሚሸሙ ሌሎች ያጠቃልሳል ፤
- 16) "የዳኝነት ሥነ-ምግባር ጥሰት" ማለት በዳኞች የሥነ-ምግባርና የዲስፕሊን ክስ ሥነ ሥርዓት ደንብ የስነ-ምግባር ጥሰት መሆኑ የተመለከተ ማናቸውም ድርጊት ነው፤
- 17)"ጉልህ የሥራ ችሎታ ማነስ" ማለት በዳኞች የሥነ-ምግባርና የዲስፕሊን ሥነ-ሥርዓት ደንብ የተመለከተ ድርጊት ሆኖ በዳኝነት ሥራ

- 12) "Committee" means a committee established by the Main Council in accordance with Article 11 of this Proclamation;
- 13) "Committee member" means a member of a committee established by the Main Council;
- 14) "House of People's Representatives of the Region" means the Central Ethiopia Region House of the People's Representatives;
- 15) "Appointee of the Judicial Administration Council" means the head of the Secretariat of the President of the Supreme Court, the head of the Secretariat of the Main Council, the head of the Secretariat of the Public defender, the head of the Secretariat of
- 16) "Judicial Misconduct" means any act that is recognized as misconduct by the regulation on the judicial code of Conduct and disciplinary rule of procedure;
- 17) "Manifest incompetence " means an act which is specified in the regulation on the judicial code of conduct and rules of discipilinary procedure and includes an act

- ሳይ ሞያው ከሚጠይቀው የትምህርትና የልምድ ችሎታ በታች የሆነ የሕግ ወይም የፍሬ ነገር ስህተት መፈፀምን ይጨምራል፤
- 18) "ሰው" ማስት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- 19) የጾታ አንላስጽ፣ በዚህ አዋጅ በወንድ ጾታ የተገሰጸው አነ*ጋገር* የሴትንም ጾታ ይጨምራል፡፡

3. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ ፍርድ ቤቶች፣ ዳኞች፣ የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ ተሿሚዎች የጉባኤ አባሳት የአስተዳደር ሥራተኞችና ሕንደአማባቡ ፕሬዚዳንቶችና ምክትል ፕሬዚዳንቶች ላይ ተፊጻሚ ነው።

ክፍል ሁለት

<u>የክልሱ የዳኝነት አስተዳደር ጉባኤ መቋቋም፣</u> አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር

ንኡስ ክፍል አንድ

<u>የክልሱ የዳኝነት አስተዳደር ጉባኤ መቋቋምና</u> አደረጃጀት

- 1) የክልሱ ዳኝነት አስተዳደር ዋና ጉባዔ፤ የክልል ንዑስ ጉባዔ፤ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንዑስ ጉባዔ እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፤
- 2) ዋና ጉባዔውም ሆነ ንዑስ ጉባዔው ቋሚ ጽሕፌት ቤት፣ኃላፊ እና አስፈላጊ ሥራተኞች ይኖሯቸዋል፤
- 3) የክልል ንዑስ እና የከፍተኛ ፍርድ ቤት

- of committing to the competence by training and experience which the profession requires;
- 18) "Person" means a natural or juridical person;
- 19) Gender Expression: Any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable on the Region Courts, Judges, appointees of judicial administration Council and presidents and Vice presidents as may be appropriate.

PART TWO ESTABLISHMENT, ORGANIZATION, POWERS AND DUTIES OF THE REGION JUDICIAL ADMINISTRATION COUNCIL Sub-Section One

Establishment and Organization of the Region Judicial Administration

4. Establishment

- The Region Judicial Administration Council (hereinafter referred to as Main Council, the Region sub-Council, the high court's sub council, is hereby established by this Proclamation;
- Main Council and Sub-council shall have regular Secretariat, head and necessary Non-Judiciary staff;
- 3) The sub-council of the Region and sub-

- ንውስ *ጉባዔ ተጠሪነት <mark>ስዋ</mark>ና ጉባዔ*ው ነው፤
- 4) የዋና ጉባዔ፣ የክልል ንኡስ ጉባዔ፣ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንዑስ ጉባዔ በጀት በየፍርድ ቤቶቻቸው ይመደባል፡፡
- 5. <u>የዋና ጉባኤ አባላት ስብጥር፤ አስ</u>ያየም <u>እና</u> የሥራ ዘመን
- 1) የዋና ጉባዔ አባላት ስብጥር፡
 - υ) የጠቅሳይ ፍርድ ቤት ፕሬዚ*ዳንት* ሰብሳቢ፣
 - ሰ) የጠቅሳይ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዚዳንት ምክትል ሰብሳቢ፣
 - ሐ) አንድ የጠቅሳይ ፍርድ ቤት ዳኛ አባል፣ መ) የፍትህ ቢሮ ሀሳፊ አባል፣
 - ሥ) ሦስት የክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት በክልሱ ርዕስ መስተዳደር አቅራቢነት በክልሱ ሕዝብ ተወካዮች የሚሰየሙ ተመራጮች ሆነው በከፍተኛ አመራር እና አስፈፃሚነት የማይሳተፉ ቢሆን ይመረጣል (ቢያንስ አንድ ሴት) አባላት፣
 - ረ) ሁለት የከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኞች
 - ሰ) ሦስት የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች
 - ሽ) የክልሱ ፍርድ ቤት ዳኞች ማኅበር ፕሬዚዳንት አባል፣
 - ቀ) የክልሱ ጠበቆች ማኅበር ፕሬዚዳንት አባል፣

- council of the High Courts shall be accountable to the Main Council;
- 4) Budjets of the Main Council; the Region sub-Council, the high courts sub-council shall be allocated by each courts;
- 5. Composition of the Members of the Main Council, Appointment and Term of Office
 - Composition of the members of the General Council:-
- a) The president of the Supreme Court----Chairperson;
- b) The Supreme Court Vice President ... Vice Chairperson;
- c) One Supreme Court Judge....member;
- d) Head of Justice Bureau... member;
- e) Three from the members of the Region People Representative Council nominated by the Region People Representative Council up on the approval of the President of the Region however, non-participants of top administrators and executve (at leat one female)....members;
- f) Two High Court judges;
- g) Three wereda court judges
- h) The Region Courts Judges Association President...... Member;
- i) The Region Bar Association President....Member;

- በ) በክልሉ ዉስጥ በሚገኙ አዉቅና ካላቸዉ ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የህግ ትምህርት ቤቶች ዲኖች የ*ጋ*ራ ስብሰባ የተመረጠ አንድ የሕግ ትምህርት ቤት ዲን አባል፤
- ተ) የሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን እና ቃዲዎችን የሚመስከት አጀንዳ ሲኖር የጠቅሳይ ፍርድ ቤት ዋና ቃዲ በድምጽ በዋና ጉባዔው ሳይ ይሳተፋል፤
- ቸ) ተከሳካይ ጠበቆችን የሚመለከት አጀንዳ ሲኖር የጠቅሳይ ፍርድ ቤት የተከሳካይ ጠበቆች ጽህፊት ቤት ኃሳፊ በድምጽ በዋና ጉባዔው ሳይ ይሳተፋል፤
- ኝ) ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ምክትል ፕሬዚዳንት ጉባዔውን በሰብሳቢነት ይመራል።
- 2. የዋና *ጉ*ባኤ አባሳት አስ*ያየምና የሥራ* ዘ*መን*
- ሀ. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 ንዕስ አንቀጽ (1)
 "ሐ"፣ "ረ" ፣ "ሰ" ንዑስ ሕና አንቀጽ ነ
 ድን*ጋጌዎች ሥር* የተመለከቱት የዋና ጉባዔ
 አባላት በምርጫ ይሰየማሉ፡፡ ዝርዝሩ
- ለ. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 ን0ስ አንቀጽ (1)
 "ሐ"፣ "ረ" ፣ "ሰ" ፤ በ እና ንዑስ አንቀጽ ነ
 ድን*ጋጌዎች ሥር* የተመለከቱት የዋና ጉባዔ
 አባላት የሥራ ዘመን አምስት ዓመት
 ይሆናል። ሆኖም ማንኛውም አባል ለአንድ

- j) One Law School Dean from Law School of Recoginazed Education Institutions who is elected by the meeting of deans of law schools in the Region....member;
- k) Where there is an agenda that concerns the Sharia Courts and Qadi, head of the Supreme Court Qadi shall be voting participant of the Main Council;
- When there is an agenda that concerns for public defender, the head of the Secretariat of the Public defender of the Supreme Court shall be voting participant of the Main Council;
- m) When there is an ajenda that relates with other appointees, one delegate of Main council shall be voting participant;
- n) In the absence of the chairperson, the Vice-President shall preside the General Council;
- 2) Appointment and term of office of members of the Main Council
- a. The members of the Main Council referred to in Article 5, sub article (1) "c," "f," "g" sub and Article m of this Proclamation shall be appointed by election. Details shall be determined by directive.
- b. The term of office of the members of the Main Council referred to under the provisions, Article 5, sub article (1) "c," "f", "g" and Article m of this Proclamation shall be five years. However, no member shall be

ተጨ*ጣሪ የሥራ ዘመን በድጋሜ ከመመረ*ጥ አይከለክልም።

<u>ንሉስ ክፍል ሁለት</u> <u>የክልሱ የዳኝነት አስተዳደር ጉባኤ</u> ሥልጣንና ተማባር

6. <u>የዋና ጉባዔ ሥልጣንና ተግባር</u> የክልሱ የዳኝነት አስተዳደር ዋና ጉባዔ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1) የክልሱ የዳኝነት አንልግሎት የሚሻሻልበትን ሥርዓት ይዘረ*ጋ*ል፤
- 2) የፍርድ ቤቶችና *የዳ*ኞች ነጻነትና ተጠያቂነት ሚዛናዊ እንዲሆን ይሰራል፤
- 3) የዳኞች ብቃት፣ መልካም ጠባይና ሥነ-ምግባር የሚዳብርበትን ተግባር ያከናውናል፤
- 4) የተገል*ጋ*ዩ፣ የኅብረተሰቡና የመንግሥት ሕርካታና አመኔታ የሚጠናከርበትን ስልት በመንደፍ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፣ ድ*ጋ*ፍ ያደር*ጋ*ል፤
- 5) በክልሉ ፍርድ ቤቶች በዳኝነት ሙያ ለመስማራት ብቁ ሆነው የተገኙ ዕጩ ዳኞችን ለክልሉ ምክር ቤት እንዲሾሙ አስተያየት ያቀርባል፤
- 6) የጠቅሳይና የከፍተኛ ፍርድ ቤት ዕጩ ዳኞችን ሹመት ስክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከማቅረቡ በፊት የፌዴራል የዳኞች አስተዳደር ጉባዔን አስተያየት ይጠይቃል፤
- 7) የዞን ወይም የልዩ ወረዳ ወይም የወረዳ ወይም የከተማ አስተዳደር የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ዕጩ ዳኞችን ሹመት ለክልል

barred from re-election for one additional term.

Sub Section Two Powers and Duties of the Region Judicial Administration Council

6. Powers and Duties of the Main Council The Region Judicial Administration Main Council shall have the following powers and duties:-

- 1) Establish a system that improves the judiciary service in the region;
- 2) Works in the way that balance the independence and accountability of the courts and judges;
- Performs the acts to develop the competency, good conducts and ethics of judges;
- 4) Follows-up and supports the implementation of a strategy to strengthen the satisfaction and trust of consumers, the community and the government;
- 5) Select nominate competent candidates for judgeship to the Region Courts for appointment to the Region Council;
- 6) Request the opinion of the Federal Judicial Council before submitting the nomination of judges of the Supreme and the High Court to the Region People's Representatives;
- 7) Request the opinion of the relevant Administrative Council before submitting the candidate judges of zonal or special woreda or woreda or city administration judges to the Region People's Representative Council;

- የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከማቅረቡ በፊት ከሚመ**ሰ**ከተው የአስተዳደር ምክር ቤት አስተያየት ይጠይቃል፤
- 8) የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞችን፣ የክፍተኛና የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞችን ሕንዲሁም የዳኞች አስተዳደር ዋና ጉባዔ ተሿሚዎችን የሥራ ቦታ ዝውውር ይወስናል፣ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው የአፈጻጸም መመሪያ ይወሰናል፤
- 9) የዳኞችን፣ የዋና ሕና የንሎስ 798 ተሿሚዎችን፣ የተከሳካይ ጠበቆችን፣ የረዳት ዳኞችን ደመወዝ፣ አበል ፣ *ሕ*ሬፍት፣ የተለያዩ ጥቅማ **ጥቅሞችን፣** ሕክምና፤ ደረጃና የዕድንት *እንዲሁም* መሰላል የፕሬዚዳንቶችን ሕና ምክትል ጥቅማጥቅም ፐሬዚዳንቶችን ደመወዝና አጥንቶ በማጸደቅ ተግባራዊ ያደር ጋል፣ ዝርዝሩ ጠቅሳይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው የአፈባፀም መመሪያ ይወሰናል፤
- 10) የዳኞችንና የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ ተሿሚዎችን በተመለከተ መተዳደሪያ ደንብ ወይም የሥነ-ምግባርና የዲሲፕሲን ውስጠ-ደንብ በማውጣት በስራ ላይ ያውላል፤
- 11) የዳኞችን፣ የዋና እና የንኡስ ጉባዔ ተሿሚዎችን የሥራ አፈጻጸም መመዘኛ ሥርዓት በመዘር*ጋ*ት ተግባራዊ ያደር*ጋ*ል፤
- 12) በክልሉ ፍርድ ቤቶች ዳኞች፣ በከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንቶችና ምክትል ፕሬዚዳንቶች ሕንዲሁም በዋናም ሆነ በንኡስ ጉባዔ ተሿሚዎች ላይ የሚቀርቡ የሥነ ምግባርና የዲሲፕሊን ጥሰት ክሶችን፣

- 8) Decide on the transfer of the position of Supreme Court judges, High, and Wereda Court judges, and appointees of the Administrative Council of Judges Main Council; details shall be determined by the performance directive to be enacted by the Supreme Court;
- 9) Examine and approve the salaries, allowances, vacancies, various benefits, ranks and promotions of the judges, Main and sub-Council appointees; public defenders, and assistant judges as well as the salaries and benefits of presidents and vice presidents; details shall be determined by performance directive to be enacted by the Supreme Court;
- 10) Regarding the appoitees of the judges and administrative Council of Judges, enact and apply administrative Regulation or a code of ethics and disciplinary internal procedure;
- 11) Establish and implement the performance appraisal system of judges, appointees of the Main and sub-council;
- 12) Make decision when appeals are submitted on a charge of misconduct and disciplinary proceedings, manifest incompetence and inability to perform due to illness against judges of the region courts, presidents and vice-presidents of the High Court as well as the nominees of the Main Council and the

- ጉልህ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ማነስ ጉዳይን እና በህመም ምክንያት ሥራን ማከናወን አለመቻል ሁኔታን የሚቀርብለት ይግባኝ ተመልክቶ ውሳኔ ይሰጣል፤
- 13) ጉልህ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ማነስ የታየባቸው፣ በሕመም ምክንያት ሥራቸውን ማከናወን ያልቻሉ ዳኞችን እና ተሿሚዎችን የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ በሚመጥናቸው ይመድባል፣ Pob ስለሚከፈላቸው *መጠንም* የደመወዝ ይወስናል፣ ወይም ሕንደነገሩ ሁኔታ ከሥራ ያሰናብታል፤
- 14) በንዑስ ጉባዔ ታይቶ ከሥራ ሕንዲሰናበት የውሳኔ ሀሳብ የቀረበበትን ዳኛ ወይም ቃዲ ጉዳይ መርምሮ ተገቢውን ይወስናል፤
- 15) በወንጀል ጉዳይ የተጠረጠረን ዳና በተመለከተ የቀረበለትን ጥያቄ አሳማኝ ሆኖ ካንኘው የዳኛውን ያለመከሰስ መብት ሕንዲነሳ ያደርጋል፤
- 16) በዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት ተዘ*ጋ*ጅቶ የቀረበለትን ረቂቅ ዓመታዊ የስራ ዕቅድ መርምሮ *ያ*ጸድቃል፣ አፈጻጸሙንም ይገመግጣል፤
- 18) የዋና ጉባዔም ሆነ የንዑስ ጉባዔ አባላት በሚሰበሰቡበት እና ለሥራ በሚሰማሩበት ጊዜ ሲከፈላቸው የሚገባውን የአበል መጠን ይወስናል፤
- 19) አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በወረዳ ፍርድ

- Sub-Council;
- 13) Judges and Judicial Administrative Council appoitees that can not perform their duties due to judicial misconduct and manifest incompetence shall be allotted on works that fit them; determines the amount of salary they will be paid, or removes them as the case may be;
- 14) Examine and make appropriate decision on the case of a judge or Qadi who has been recommended for discharge by a sub-Council;
- 15) Remove immunity of judges suspected of criminal offences if it finds convincing evidence in a criminal case;
- 16) Examine and approve the draft annual work plan and implementation budget prepared by the Secretariat of the Main Council and evaluate its implementation;
- 17) Issue and apply a performance guideline of the Secretariats of the Main and Sub-Council;
- 18) Determines the amount of allowance to be paid to the members of the Main Council and the sub-council when they meet and engage in work;
- 19) Determines the level of ethics following and inspection at the wereda court level when deemed necessary;
- 20) If it is believed that the accused judge or the appointee of the Judicial Council remains in his duty abuse work, until a decision has been

- ቤት ደረጃ የሥነ-ምግባር ክትትል እና ኢንስፔክሽን ባለሙያ እንዲመደብ ደረጃውን ለይቶ ይወስናል፤
- 20) ክስ የቀረበበት ዳኛ ወይም የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ ተሿሚ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ እስኪስጥ ድረስ በሥራ ላይ ቢቆይ በደል ያደርሳል ብሎ ያመነ እንደሆነ ደመወዙ እየተከፈለው ለጊዜው ከሥራ ታግዶ እንዲቆይ ሲያደርግ ይችላል፤
- 21) በማንኛውም ምክንያት አንድ ዳኛ ከሥራ ሕንዲሰናበት ጉባዔው በወሰነ ጊዜ ዳኛውን ከሥራ በማገድ ለመጨረሻ ውሳኔ ለክልሱ ህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤
- 22) የዲሲፕሊን ክስ በቀረበለት ጊዜ የተከራካሪ ወገኖችን እኩል የመሰጣት መብት ያረ*ጋ*ግጣል፤
- 23) በጠቅሳይ ቤት ፍርድ ፕሬዚዳንት አቅራቢነት ፍርድ ቤት የጠቅሳይ ፕሬዚዳንት ጽህፈት ቤት ኃለፊ፣ የዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት ኃላፊ እና አስተዳደርና ፋይናንስ ዘርፍ ኃላፊ ጨምሮ የክልሱን የተከሳካይ ጠበቆች ጽህፈት ቤት ኃላፊን እና ቤት በጠቅላይ ፍርድ ደረጃ የሚሰሩ ተከሳካይ ጠበቆችን፣ በጠቅሳይ ፍርድ ቤት ደረጃ የሚሰሩ የአቤቱታ መስጣትና መወሰን ዋና 8206 **ሃ**ደት አስተባባሪዎችን፣ የምድብ ችሎት አስተባባሪዎችን፣ በየደረጃው የሚገኙ የሽሪክ ፍርድ ቤት *ቃ*ዲዎችንና ልሎች የጉባዔ ተሿ*ሚዎችን* ይሾማል፣ ሕንደ አስፈላጊነቱም ከኃላፊነት ያነሳል ፤

- made, he may be temporarily suspended from his duty while being paid;
- 21) If, for any reason, when the council decides that a judge to be removed from duty, suspends the judge and submit to the House of representatives of the Region for the final decision;
- 22) Guarantees the right of the parties to equal access to disciplinary proceedings;
- 23) Appoints head of the Secretariat of the President of the Supreme Court, including the head of the Secretariat of the Main and the Region Sub-Counil of the Supreme Court, head of the Secretariat of the public defenders and public defenders work at the level of the Supreme Court, Coordinators of the Appeal Hearing and Decision Core Process, Standing Division Coordinators, Sharia Courts, Qadi at all levels, and other Council appointees and, as may be necessary; removes from his duties as may be necessary;

7. <u>የዳኝነት አስተዳ</u>ደር <u>ዋና ጉባኤ የይግባኝ</u> ሥልጣን

በአንቀጽ 6 ከተደነገገው በተጨ*ጣሪ ዋና ጉ*ባኤው የሚከተሉት የይግባኝ ሥልጣኖች ይኖሩታል፡-

- 1) በንኡስ ጉባኤዎች የተሰጠ ውሳኔ ወይም የውሳኔ ሀሳብ በመቃወም የሚቀርቡ የይግባኝ ቅሬታዎችን መርምሮ ያፀድቃል፣ ያሻሽላል፣ ይሽራል፤
- 2) በንዑስ ጉባኤ በሚሰጥ ሹመት፣ ከኃላፊነት የማንሳትና የዝውውር ውሳኔ ላይ የሚቀርቡ ቅሬታዎችን በይግባኝ መርምሮ ያፀድቃል፣ ያሻሽላል፣ ይሽራል።
- 3) ክዳኝነት ሥራ ስንብት ውጭ ዋና ጉባኤው በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች መሠረት የሚ*ሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፤
- 4) በንዑስ አንቀጽ 3) የተደነገገው ቢኖርም ዋና ማሰናበት ጉባኤው ከዳኝነት ውጭ በሆኑ የመሰማት ጉዳዮች ላይ የሰጠው ውሳኔ መብትን በማልጽ የሚጥስ የሥነ-ሥርዐት ተፈጽሞብኛል ማንኛውም **ግድፌት** የሚል ተከራካሪ ወንን ይህንት ለማሳረም ውሳኔው በተንለፀለት በሰላሳ ቀን ውስጥ ይማባኙን ለክልል ጠቅሳይ ፍርድ ቤት ሲያቀርብ ይችሳል፡

8. <u>ይግባኝ ማለትን ማስታወቅና የይግባኝ</u> አቤቱታን ማቅረብ

1) በንዑስ ንባኤ ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ውሳኔው በተገለፀለት በአስራ አምስት 24) Performs other duties relating with it and provided by other laws.

7. The Appealing Power of the Judicial Administration Main Council

In addition to the provisions of Article 6, the Main Council shall have the following appealing powers:-

- Examine and approves, amends, and revokes appeals against decisions made by a sub-council;
- Examine and approves, amends, and revokes appeals against appointments, removes and transfer decisions passed by the sub-council;
- 3) Apart from the removal of the judiciary, the decision of the Main Council in accordance with the provisions of this Proclamation shall be final;
- 4) Notwithstanding the provisions of subarticle (3), any party claiming to have committed a misdemeanor violation of the Main Council's decision in matters other than the dismissal of a judge, he may appeal to the Region Supreme Court within thirty days of the decision is made.

8. Apprising appeal and submitting complaint appeals

1) A person who is dissatisfied with a

- ቀናት ውስጥ ይግባኝ ማስቱን በጽሑፍ ማስታወቅ አለበት፤
- 2) የንዑስ ጉባኤው የጽሑፍ ማስታወቂያው በደረሰው በአምስት የስራ ቀናት ውስጥ የተሰጠውን ውሳኔ ገልብጦ የመስጠት ግዴታ አ**ሰ**በት፤
- 3) ይግባኝ ጠያቂው በንዑስ አንቀጽ 2) ሕንደተደነገገው የውሳኔ ወይም የውሳኔ ሀሳቡ ግልባጭ በደረሰው ሥሳሳ ቀናት ውስጥ የይግባኝ አቤቱታውን ከተሰጠው ግልባጭ *ጋር* ለዋና ጉባኤው ማቅረብ አለበት፤
- 4) በንዑስ አንቀጽ 2) እና 3) በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ያልቀረበ የይግባኝ አቤቱታ ተቀባይነት አይኖረውም፤
- 5) በንኡስ አንቀጽ 4) የተጠቀሰው ቢኖርም ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ጊዜው ያለፈበት ይማባኝ ባይ ምክንያቱ ካበቃበት በአስር የስራ ቀናት ውስጥ ጉዳዩን ችንደየአማባቡ ለንዑስ ጉባኤ ወይም ለዋና ጉባኤ ሊያቀርብ ይችላል፣ የንዑስ ጉባኤ ወይም የዋና ጉባኤ በጉዳዩ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

9. የዋና ጉባዔ ሰብሳቢ ሥልጣንና ተግባር

የጉባኤው ሰብሳቢ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1) የዋና ጉባዔውን ጽህፈት ቤት በበሳይነት ይመራል፣ይቆጣጠራል፤
- 2) ከጽህፈት ቤቱ ኃላፊ *ጋር* በመነ*ጋገር* የጉባዔውን የስብሰባ አጀ*ንዳዎችን*

- decision of a sub-council shall, within 15 days of the announcement of the decision shall, notify it in writing consent;
- 2) The sub-council shall have duty, within five working days of receiving the written notice, to respond the decision;
- 3) The appellant shall submit to the General Council within thirty days of receiving of a copy of the decision or resolution as provided in sub-article 2;
- 4) Appeals not submitted within the period specified in sub-articles 2) and 3) shall not be admissible;
- 5) Notwithstanding the provisions of subarticle 4) an appeal may be submitted to the sub-council or the general Council within ten working days of the expiration of the objection due to a reason for force majeure; the decision of the sub-council or the general council shall be final.

9. <u>Powers and Duties of the Chairperson of</u> the General Council

Chairperson of the General Council shall have the following powers and duties:-

- 1) To manage and supervise the office of the Main Council;
- 2) To prepare and call to the council meeting

- በማዘ*ጋ*ጀት ስብሰባ ይጠራል፣ አጀ*ንዳዎችን* ስጉባዔው ያቀርባል፣ ስብሰባውን ይመራል፤
- 3) ለዳኝነትና ለዋና ጉባዔ ተሿሚነት ብቁ የሚያደርጉ መመዘኛዎችን ያሟሱ ዕጩዎችን ስም ዝርዝር ከአጭር የሕይወት ታሪክ መግስጫ ጋር አዘጋጅቶ ለዋና ጉባዔው ያቀርባል፤
- 4) በዋና ጉባዔው ተቀባይነት ያገኙ ዕጩ ዳኞች ዝርዝር ከአጭር ሕይወት ታሪክ መግለጫ ጋር ለክልል ምክር ቤት ለሹመት ያቀርባል፤
- 5) በሥራ ፍሰት አስንዳጅነት፣ የጤና ችግር ሲያ ጋጥም ወይም ያልተጠበቀ ነገር ሲከሰት ሰዋና ጉባኤው ሰውሳኔ በማቅረብ ዳኞችን በጊዜያዊነት አዛውሮ ሊያሰራ ይችላል፣ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል፤
- 6) ዋና ጉባዔውን የተመለከቱ ሴሎች ተያያዥ ተግባራትን ያከናውናል።

10.የዋና ጉባዔው ኮሚቴዎች

1) ዋናው ጉባዔ በዚህ አዋጅ የተሰጠውን *ኃ*ላፊነት በብቃት ስመወጣት ተማባርና ያመቸው ዘንድ ለውሳኔ መነሻ የሚሆኑ ጉዳዮችን አጥንተው የሚያቀርቡና *እያንዳንዳ*ቸው h3 (ሶስት) እስከ (አምስት) የሚደርሱ የዋና *ጉባዔ* አባላት ወይም አግባብነት ያሳቸው ሌሎች ሰዎች የሚመደቡባቸው እንደ ሁኔታው በቋሚነት ወይም በጊዜያዊነት የሚሰሩ ኮሚቴዎች

- agendas in consultation with the council Secretariat; to present agendas to the Coincil; to preside the meeting;
- 3) To present to the General Council the names of selected candidates that meet the criteria for admission to the Judiciary and the Main Council by preparing their short biography;
- 4) Present the list of candidates approved by the Main Council to the Region Council with a brief biography;
- 5) It may temporarily transfer judges to the Main Council for a decision in the event of a compulsory workflow, health problems, or unexpected event; details shall be determined by the directive;
- 6) Performs other related activities related to the Main Council

10. Committees of the Main Council

1) The Main Council shall have permanent or interim committees, that enables it to be competent to carry out the functions and responsibilities assigned to it by this Proclamation, which shall be appointed by the Main Council or any other relevant persons, each of whom shall appoint 3 (three) to five (5) members of the Main Council or other relevant persons, to study the issues that are the basis for the

ይኖሩታል፡-

- U) የዳኞችና የዋና ጉባኤ ተሿሚዎች ምልመላ፣ ሹመት፣ ዕድገትና ዝውውር ኮሚቴ፣
- ለ) የሥነ-ምግባርና ዲሲፕሊን ኮሚቴ፣
- ሐ) የበጀት፣ የፋይናንስ፣ የደመወዝ፣ የአበልና ጥቅጣጥቅም ኮሚቴ፣
- መ) የሰው ሀብት፣ ትምህርትና ሥልጠና ጉዳይ ኮሚቴ፤
- 2) የኮሚቴ አባላት፣ ስብጥር፣ አመራረጥና የአሠራር ሥነ-ሥርዓት ዋና ጉባኤ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

11. የክልል ንኡስ ጉባኤ አባላት

- 1) የክልል ንኡስ ጉባኤ ተጠሪነቱ ሰዋና ጉባኤ ሆኖ የሚከተሉት አባላት ይኖሩታል፡-
- ሀ) የጠቅሳይ ፍርድ ቤት አቤቱታ መስጣት ሕና መወሰን ዋና ሥራ ሂደት ባለቤት ስብሳቢ ይሆናል። ሆኖም አቤቱታ መስጣት ሕና መወሰን ዋና ሥራ ሂደት ባለቤት በሌለበት ጊዜ በንዑስ አንቀፅ 1 ለ) ከተጠቀሱት መካከል በፕሬዚደንቱ ስብሳቢ ይሰየማል፣
- ለ) ሁለት የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞች ከሕንዚህም መካከል ቢያንስ አንድ ሴት ቢትሆን ይመረጣል።
- ሐ) አንድ በጠቅሳይ ፍርድ ቤት የሚሰራ የጉባኤ ተሿ*ሚ*
- መ) አንድ የክልል ዳኞች ማኅበር ተወካይ

decision:-

- a) Recruitment, appointment, promotion and transfer committee of judges and appointees of the Main Council;
- b) Ethics and Discipline Committee;
- c) Budget, Finance, Salary, Allowance and Benefits Committee;
- d) Human Resource, Education and Training Affairs Committee;
 - 2) The composition, selection, and work procedure of committee members shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court.

11. Sub-Council Members of the Region

- Sub-Council of the Region shall be accountable to the Main council and shall have the following members:-
- a) Complaint Hearing and Decision Core Process Owner of the Supreme Court shall be chairperson; however, provided, in the absence of Complaint Hearing and Decision Core Process Owner, among from forementioned under sub article 1 b), the chairperson nominted by the president;
- b) Two judges from Supreme Court and one from among them should be female.
- c) Appoinnte of the council works in supreme court;

- **ሥ**) አንድ የክልል ጠበቆች ማጎበር ተወካይ
- **ሬ) አንድ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት**
- 2) የክልል ንኡስ ጉባኤ አባል ሆኖ የሚመረጥ ዳኛ በሥነ-ምግባር አርዓያ የሆነ፣ ከፍተኛ የሥራ አፌጻጸምና ልምድ ያለው መሆን አለበት፤
- 3) ቃዲን በተመ**ለ**ከተ የሚታይ የሥነ-ምግባር ጉዳይ ሲኖር በዋና ቃዲ የሚወከል አንድ ቃዲ በንኡስ ጉባኤው ስብሰባ ላይ በድምጽ ይሳተፋል፤
- 4) የክልል ንሉስ ንባኤ አባል የሚሆኑ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት በከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ፕሬዚዳንቶች ይመረጣሉ፤
- 5) የክልል ንሉስ ጉባኤ አባል የሥራ ዘመን አምስት ዓመት ሆኖ፣ በንሉስ አንቀጽ 1) ለ) መሰረት የተመረጡ አባላት በድ*ጋሚ* እንዲያገለግሉ ለአንድ ጊዜ በሙሉ ወይም በክፊል ሊመረጡ ይችላል፡፡

12.የክልል ንኡስ ጉባኤ ሥልጣንና ተግባር

የክልል ንኡስ ጉባኤ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1) በጠቅሳይ ፍርድ ቤት ዳኞች፣ በጠቅሳይ ፍርድ ቤት ደረጃ ያሉ የጉባኤ ተሿሚዎች፣ ሕና የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንቶች ሳይ የሚቀርቡ የሥነ-ምግባር ጥሰት ክስን አይቶ ይወስናል፤

- d) One from the region judges association;
- e) One the Region Bar Association President reprsentative;
- f) A president of High Court;
- 2) A judge elected as a member of sub council of the region shall be exemplary in conduct, have high performance and experience;
- 3) When there is an ethical issue with regard to a Qadi, a Qadi representing the Chief Qadi shall participat with vote in a subcouncil;
- 4) The Presidents of the High Courts, who are to be members of the Region Sub-Council, shall be elected by the Presidents of the High Courts;
- 5) The term of office of a member of a region sub-council shall be five years; however, in accordance with sub-article 1) b), elected members may be re-elected in whole or in part.

12. Powers and Duties of the Region Sub-Council

The Region sub-council shall have the following powers and duties:-

1) Passes decision of the accusation on the Supreme Court judge, the Supreme Court nominee, and President of the Supreme Court regarding the allegations of misconduct;

2) የሥነ-ምግባር ጉዳይን አስመልክቶ በፕሬዚዳንቱ የሚሰጡትን ተጨማሪ ሥራ ይሰራል።

13.<u>የክልል ንኡስ ጉባኤ ሰብሳቢ ሥልጣንና</u> ተግባር

የክልል ንኡስ ጉባኤ ሰብሳቢ ተጠሪነት ለፕሬዝዳንቱ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል፡-

- 1) የንኡስ ጉባኤውን ስብሰባ ይጠራል፣ ይመራል፤
- 2) የሥነ-ምግባር ጉዳዮችን ተቀብሎ ለንኡስ ጉባኤው ያቀርባል፤
- 3) የንኩስ ጉባኤውን ሥራ አደራጅቶ ይይዛል፣ የሥነ-ምግባር መረጃን ያጠናክራል፣ ይይዛል፤
- 4) የንኩስ ጉባኤውን መዛግብትንና ሰነድ በአግባቡና በዘመነ መልኩ መያዛቸውን ያረጋግጣል፤
- 5) የንኩስ ጉባኤውን ሥራ አፈጻጸም ሪፖርት አዘ*ጋ*ጅቶ ሰዋና ጉባኤ ጽህፌት ቤት ያቀርባል፤
- 6) በፕሬዚዳንቱ የሚሰጡትን ሴሎች ተግባራትን ያከናውናል።

14.<u>የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንዑስ ጉባዔ አባሳት</u> ስብጥር፤ አሰ*ያየም እና የሥራ* ዘ*መን*

- 1) የክፍተኛ ፍርድ ቤት *ን*ዑስ ጉባዔ የሚክተሉት አባላት ይኖሩታል፡
 - υ) የክፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚ*ዳንት* ሰብሳቢ፣
 - **ሰ**) የከፍተኛ ፍርድ ቤት ምክትል

2) Performs additional duties assigned by the President on matters of ethics.

13. Powers and Duties of the Region Sub-Council Chairperson

The chairperson of the Regional Sub-Council shall be accountable to the President and shall have the following powers and duties:-

- 1) Convenes and presides the meeting of the sub-council;
- 2) Receives and submits ethical issues to the sub-council;
- 3) Organizes and holds the work of the subcouncil, strengthens and maintains ethical information;
- 4) Ensures that the sub-council records and documents are maintained properly and up-to-date;
- 5) Prepare the performance report of the subcouncil and submit it to the Secretariat of the president;
- 6) Performs other duties assigned to it by the President.

14. Composition of the Members of the High Courts sub-council, appointment and Term of Office

- 1) The High Courts sub-council shall have the following members:-
- a) President of the High Court...... chairperson;

ፕሬዚዳንት ምክትል ሰብሳቢ፣

- ሐ) ሁለት የከፍተኛ ፍርድ ቤት *ዳ*ኞች (ጾታን አካታች የሆነ) አባል
- መ) አንድ የወረዳ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት አባል
- ሥ) ሁለት የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች (ጾታን አካታች የሆነ) አባል
- ረ) ከዞን ወይም ከልዩ ወረዳ ምክር ቤት የሚወከሱ ሁለት አባላት አባል
- ሰ) የዞን ፍትህ *መምሪያ* ወይም የልዩ ወረዳ ፍትህ ጽህፌት ቤት *ኃ*ሳፊ
 - ሽ) የከፍተኛና የወረዳ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን ሕና ቃዲዎችን የሚመስከት አጀንዳ ሲኖር የከፍተኛ ፍርድ ቤት ቃዲ በድምጽ በንኡስ ጉባዔው ላይ ይካፈላል፤
- ቀ) በከፍተኛም ሆነ በወረዳ ደረጃ የሚሰሩ ተከሳካይ ጠበቆችን የሚመለከት አጀንዳ ሲኖር በዚሁ ደረጃ ከሚሰሩ ተከሳካይ ጠበቆች አንድ ተወካይ ተከሳካይ ጠበቃ በድምጽ በንኩስ ጉባዔው ሳይ ይሳተፋል፤
- በ) ሌሎች የንዑስ ጉባዔ ተሿሚዎችን የሚመለከት አጀንዳ ሲኖር አንድ የንዑስ ጉባዔ ተሿሚዎች ወኪል በአባልነት በድምጽ ይሳተፋል፤
- ተ) ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ምክትል ፕሬዚዳንቱ ንዑስ ጉባዔውን በሰብሳቢነት ይመራል፤
- 2) የንዑስ ጉባኤ አባሳት አስያየምና የሥራ

- b) Vice President of the High Court.... Vice chairperson;
- c) Two members of the High Court judges (gender inclusive)member;
- d) One Wereda Court President member;
- e) two Wereda court judges (gender inclusive)member;
- f) Two the zonal or special woreda council members member;
- g) Zonal Justice Department Head, or head of the Special Wereda, member;
- h) When there is an agenda concerning high and wereda Shariah courts and Qadis, the Qadi of the High Court shall be voting participant in the sub-council;
- i) When there is an agenda concerning public defenders working at the high or wereda level, one representative public defender from the defense lawyers working at the same level shall be voting participant in the sub-council;
- j) When there is an agenda concerning other nominees of the Sub-Council, one representative of the nominees of the Sub-Council shall participate in voting as a member;
- k) In the absence of the Chairperson, the Vice-President shall preside over the Subcouncil as Chairperson;
- 2) Appointment and tenure of members of the Sub-Council

1003

- ሀ. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 ንኡስ አንቀጽ (1) "ሐ"፣ "መ" ፣ "ሠ" ድንጋጌዎች ሥር የተመለከቱት የንዑስ ጉባዔ አባላት በምርጫ ይሰየማሉ። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።
- ስ. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 ንኡስ አንቀጽ
 (1) "ሐ"፣ "መ" ፣ "ሠ" ፣ ሪ
 ድን*ጋጌዎ*ች ሥር የተመለከቱት
 የንዑስ ጉባዔ አባላት የሥራ ዘመን
 አምስት ይሆናል። ሆኖም ማንኛውም
 አባል ለአንድ ተጨማሪ የሥራ ዘመን
- 3) ከአንድ በላይ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ባሉበት ዞን የንዑስ ጉባኤው ሰብሳቢ የዞኑ ዋና ከተማ በሚገኝበት ያለው የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ሲሆን ምክትል ሰብሳቢው የሌላው ከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ይሆናል።

15.<u>የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንዑስ ጉባዔ</u> ሥልጣንና ተግባር

- 1) በንኩስ ጉባኤው ጽህፈት ቤት ተዘ*ጋ*ጅቶ የሚቀርብስትን ሬቂቅ ዓመታዊ የስራ ዕቅድ ያጸድቃል፣ አፈጻጸሙንም ይገመግጣል፤
- 2) ለክፍተኛና ለወረዳ ፍርድ ቤት ዕጩ ዳኞችን በምልመሳና መረጣ መመሪያ መሠረት መርጦ ለክልሱ ዋና ጉባኤ ያቀረባል፤
- 3) በከፍተኛ ፍርድ ቤት አቅራቢነት የንኡስ ጉባዔ ጽህፈት ቤት ኃላፊን፣ የከፍተኛና የወረዳ ፍርድ ቤት የአቤቱታ መስጣትና መወሰን የሥራ ሂደት አስተባባሪዎችን፣

- a. The members of the Sub-Council referred to in the provisions of Article 14, sub article (1), "c," "d," and "e" of this proclamation shall be appointed by election. Details shall be determined by directive.
- b. The term of office of the members of the Sub-Council shall be five years according to Article 14 this proclamation, sub Article (1) "c," "d", "e" "f". However, no member shall be barred from re-election for one additional term.
- 3) In a zone with more than one high court, the chairperson of the Sub-Council shall be the president of the high court in which the capital of the zone is located, and the deputy chairperson shall be the president of the other high court.

15. Powers and Duties of the Sub-Council of the High Court

- 1) Examine and approve the draft annual work plan and implementation budget prepared by the sub-council Secretariat and evaluate its implementation;
- 2) Selects and submits judges for the High and Woreda Courts in accordance with the recruitment and selection guidelines;
- 3) Appoints head of the Secretariat of the Sub-Council, the head of the Secretariat of the sub-council, the Coordinators of the

- ሬጅስትራሮችን፣ የምድብ ችሎት አስተባባሪዎችን፣ ተከሳካይ ጠበቆችን እና ሌሎች የጉባኤ ተሿሚዎችን ይሾማል፣ እንዳስፈሳጊነቱም ከኃላፊነት ያነሳል፤
- 4) በከፍተኛና በወረዳ ፍርድ ቤት *ደ*ኞች፣ በንዑስ ተሻ*ሚዎ*ች ንባዔ *እንዲሁም* በከፍተኛና በወረዳ ፍርድ ቤት ቃዲዎች ላይ <u>ጥሰትና</u> የሥነ-ምግባር የሚቀርቡ የዲሲፕሊን ክሶችን፣ ጉልህ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ማነስ ጉዳይንና ีกย*อ*อฐซ ምክንያት መሥራት PGT አለመቻል ሁኔታን ተመልክቶ እንደአማባብነቱ ውሳኔ ወይም የውሳኔ *ሀ*ሳብ ይሰጣል፤
- 5) በዞት ውስጥ ከአንድ ወረዳ ፍርድ ቤት ወደ ሴላ ወረዳ ፍርድ ቤት የሚደረግ የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞችን፣ ቃዲዎችንና ሴሎች የንዑስ ጉባዔ ተዃሚዎችን ዝውውር ተመልክቶ ይወስናል፤
- 7) በዳኞችና በንኡስ ጉባኤ ተሿሚዎች ላይ በዋናው ጉባኤ የሚሰጡ ልዩ ልዩ ውሳኔዎችን ተከታትሎ ያስሬጽጣል፤
- 8) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 7 መስረት ሰዋናው ጉባኤ ከተሰጡ ስልጣንና ተግባራት መካከል እንደስራው ባህርይ አስፈላጊ የሆኑትን በስራ ላይ ያውላል፤
 - 9) በዋና ጉባዔው የሚሰጡ ሴሎች ተማባራትን ያከናውናል።

- Complaint Hearing and Decisioon Core Process of the High Court and wereda court; the Standing Division Coordinator, Registrar, Defense Attorney, removes from their position as may be necessary;
- 4) Make decision or provides decision ideas on a charge of misconduct and disciplinary proceedings, manifest incompetence and inability to perform due to illness against judges of the High and Wereda courts as well as on the High and and wereda Courts Qadis as may be appropriate;
- 5) Decide on the transfer of judges, Qadi and other sub-council appointees from one Wereda court to another Wereda court in the same zone;
- 6) Study the promotion of judges and appointees of the Council to the region council and implement upon its approval;
- 7) Follow up and enforce to be implemented various decisions made by the Main Council on judges and sub-council appointees;
- 8) Implement among the powers and functions assigned to the Main Council in accordance with Article 7 of this Proclamation, which are as necessary in the nature of the work;
- Performs other duties assigned to it by the Main Council.

16. <u>የክፍተኛ ፍርድ ቤት ንዑስ ጉባዔ ሰብሳቢ</u> ሥልጣንና ተግባር

የንዑስ ጉባዔው ሰብሳቢ፡-

- 1) የንዑስ ጉባዔ ጽህፈት ቤትን በበሳይነት ይመራል፣ያስተዳድራል፣ይቆጣጠራል፤
- 2) ከጽህፌት ቤቱ ኃላፊ *ጋር* በመነ*ጋገር* የስብሰባ አጀንዳዎችን አዘ*ጋ*ጅቶ ስብሰባ ይጠራል፣ ስብሰባውንም ይመራል፤
- 3) በንዑስ ጉባዔ የስራ መደብ የተሿሚነት መመዘኛዎችን ያሟላ ዕጩን ስም ዝርዝር ከአጭር የሕይወት ታሪክ መግለጫ ጋር አዘጋጅቶ ለንዑስ ጉባዔው ያቀርባል፤
- 4) በሥራ ፍስት አስገዳጅነት፣ የጤና ችግር ሲያ ጋጥም ወይም ያልተጠበቀ ነገር ሲክስት ሰዋና ጉባኤው ሰውሳኔ በማቅረብ ዳኞችን በጊዜያዊነት አዛውሮ ሊያሰራ ይችላል፣ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል፤

ንኡስ ክፍል ሶስት

<u>የጉባዔዎች የውሳኔ አሰጣጥ፣ የስብሰባ ጊዜና ሥነ-</u>

ሥርዓት

17. የስብሰባ ሥነ-ሥርዓት

- 1) ዋና ንባዔውም ሆነ ንዑስ ንባዔዎች በወር አንድ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደር*ጋ*ሉ፣ እንደአስፈላጊነቱ በማንኛውም ጊዜ አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠሩ ይችላሉ፤
- 2) ከአባላት መካከል ሁለት-ሦስተኛ የሚሆኑት በስብሰባው ላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል፤

16. Powers and Duties of the Chairperson of the Sub-Council of high court

Chairperson of the Sub-Council:-

- 1) Supervise, administer and leads the Secretariat of the sub-council:
- 2) In consultation with the head of the Secretariat, prepare a meeting agenda and presides a meeting;
- 3) Prepare a list of candidates who meet the criteria for appointment in the sub-council with a brief biography and submit it to the sub-council;
- 4) It may temporarily transfer judges to the General Council for a decision in the event of a compulsory workflow, health problems, or unexpected event; details shall be determined by the directive to be issued by the Supreme Court;
- 5) Performs other related activities related to the sub-council.

Sub Section Three

Decision making, meeting time and Procedure of the Councils

17. Procedure of the Meeting

- 1) The Main Council and the sub-Council shall hold a regular meeting once a month; it may convene an extraordinary meeting at any time as may be necessary;
- 2) A quorum shall be held when two-thirds of the members present at the meeting;

- 3) በዚህ አዋጅ በዋና ጉባኤ ወይም በንዑስ ንባኤ NAR ሁኔታ ድምጽ *እንዲ*ሰጥባቸው የተደነ*ገጉት እ*ንደተጠበቁ IPS: በዋና ጉባኤው ወይም በንዑስ ጉባኤው በስብሰባው በተገኙ አባላት በድምጽ ብል*ጫ* ውሳኔ*ዎችን ያ*ሳልፋሉ፣ ሆኖም ድምጽ እኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል፤
- 4) የዲሲፕሊን ክስ የቀረበበት ማንኛውም የዋና ጉባኤ ወይም ንዑስ ጉባኤ አባል የራሱ ወይም የዘመዱ ጉዳይ ታይቶ ውሳኔ እስከሚሰጥበት ጊዜ ድረስ የዋና ጉባኤ ወይም ንዑስ ጉባኤ ጠቅላሳ ስብሰባም ሆነ በተመደበበት ኮሚቴ ላይ በአባልነት አይቀመጥም፤
- 5) በዚህ አንቀጽ የተደነገገው ሕንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ጉባዔውውም ሆነ ንኡስ ጉባኤዎች ሕንደአስፈላጊነቱ የራሳቸውን የስብሰባ ሥነ-ሥርዓት አፈጻጸም ውስጠ-ደንብ ሲያዘ*ጋ*ጁ ይችላሉ።

18. ምስጢር ስለመጠበቅ

- 1) ማንኛውም ጉባዔ በይፋ ሕንዲገስጹ ያሳፈ*ጋ*ቸው የጉባዔ ውይይቶች፣ የቀረቡ ሀሳቦችና የተደረጉ ክርክሮች ይዘት ምስጢራዊነት የተጠበቀ ይሆናል፤
- 2) ማንኛውም የዋና ጉባዔ ወይም ንዑስ ጉባኤ አባል ወይም በጉባኤው ስብሰባዎች የሚሳተፍ ሰው ሚስጢራዊነትን የመጠበቅ ግዴታ አለበት።
- 19. ከጉባዔ አባልነት መሰናበት ወይም

- 3) Notwithstanding to the provisions of this Proclamation for special voting by the Main Council or the Sub-Council, the members present at the General Council or the Sub-Council shall pass by a majority vote, provided, where the Council has given an equal number of votes for and against a decision, the chairperson shall have the casting vote;
- 4) No member of the Main Council or Sub-Council shall be a member of the Main Council or the Sub-council or a designated committee until a decision has been made on the case of his relatives;
- 5) Without prejudice to the provisions of this Article, both the Main Council and the sub-Council may, as may be necessary, prepare their own internal procedures for the conduct of their meetings procedures.

18. Confidentiality

- The content of the meetings, proposals and debates which are not made public by any Council shall be kept confidential;
- 2) Any member of the Main Council, Sub-Council, or anyone who attends a meeting shall have a duty of confidentiality.
- 19. Termination or Removal from the Memmbership of Council

መልቀቅ

- 1) የማንኛውም ንባኤ አባል ከዚህ በታች በተመለከቱት ምክንያቶች ከንባዔ አባልነት ሊሰናበት ይችላል፡-
- u) ከደንብ መተሳሰፍ ውጭ በሆነ ወንጀል ከተፈረደበት፣
- ስ) በማል የጤና ችግር ምክንያት *ኃ*ላፊነቱን በአግባቡና በብ*ቃት ማ*ከናወን ከተሳነው፣
- ሐ) የዚህን አዋጅ ወይም የጉባዔውን የውስጥ የአሥራር ሥነ- ሥርዓት ባለማክበሩ ምክንያት ከአባልነቱ እንዲሰናበት በጉባዔው አባላት በሁለት-ሦስተኛ ድምጽ ሲወሰንበት፤
- 2) የማንኛውም ጉባዔ አባል ከዚህ በታች በተመለከቱት ምክንያቶች የጉባዔ አባልነቱን ሲተው ይችላል፡-
- u) በምርጫ ወይም በሹ*መት* ከነበረበት የሥራ ምድብ ሲለቅ፣
- ለ) አባል ከሆነበት ጉባዔ የአስተዳደር ወሰን ውጭ በሆነ የስራ ዝውውር ወይም ቀድሞ ከነበረበት የሥራ ምድብ ወይም ስፍራ ሲለቅ፣
- ሐ) በፍላጎቱ ለመልቀቅ ሲጠይቅ።
- 3) የማንኛውም ጉባዔ አባል በንኡስ አንቀጽ
 2) መሰረት ለመልቀቅ የወሰነ እንደሆነ
 ይህንጉ ከአንድ ወር አስቀድሞ
 ለሚመለከተው የጽህፌት ቤት ኃላፊ
 በጽሁፍ ማስታወቅ አለበት፤
- 4) ጉባዔው በተሰናበተ ወይም አባልነቱን

- 1) Any member of the Council may be removed from the Council for the following grounds:-
- a) If convicted of an offense other than violating Regulation,
- b) Failure to fulfill his responsibilities properly and efficiently due to personal health problem;
- c) When a decision is made by a two-thirds of the members of the Council vote to remove him for non-compliance with this Proclamation or the internal procedures of the Council;
- 2) Any member of the Council may resign from the Council for the following grounds:-
- a) When resigns from his previous position by election or appointment;
- b) When resigns from a position out of the administrative boundary of his constituency or from his previous deployment or position;
- c) When asks to resign voluntarily.
- 3) If any member of the Council decides to resign in accordance with sub-article 2), shall notify the relevant head of the Secretariat in writing one month in advance;
- 4) The council shall replace in the position of

በተወ አባል ምትክ ተገቢውን ሰው በተቻለ ፍጥነት መተካት አለበት።

ክፍል ሦስት

<u>የዳኝነት አስተዳ</u>ደር <u>ጉባዔ ጽህ</u>ፈት ቤቶች <u>አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር</u> <u>ን</u>ኡስ ክፍል አንድ

<u>የዋና ጉባዔ ጽህፌት ቤት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና</u> <u>ተግባር</u>

20. የዋና ጉባዔ ጽህፌት ቤት አደረጃጀት

የዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት የሚከተሉት አደረጃጀት ይኖሩታል፡-

- 1) የጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ አስፈላጊ የሆኑ ሥራተኞች፣ የሥራ ክፍሎችና በጀት ይኖረዋል፤
- 2) የጽህፈት ቤቱ *ኃ*ላፊ በዋና *ጉ*ባኤው ሰብሳቢ አቅራቢነት በዋና *ጉ*ባኤው ይሾማል፤
- 3) የጽህፈት ቤት ኃላፊው ተጠሪነት ስጉባኤው ስብሳቢ ነው፤
- 4) የጽህፈት ቤት ኃላፊ የጉባኤው ስብሰባዎች ወሐፊ በመሆን ያገለግላል፤
- 5) የዋናው ጉባኤ ጽህፈት ቤት ዝርዝር አደረጃጀት ጠቅሳይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

21. <u>የዋና ጉባዔ ጽህ<mark>ፌት ቤት ሥልጣንና ተግባር</mark></u> የዋና ጉባዔ ጽህፌት ቤት የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1) የጉባዔውን ረቂቅ ዓመታዊ የሥራ ዕቅድና የማስፈጸሚያ በጀት ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በጀቱን ያስተዳድራል፤ the removed or resigned volutarily as soon as possible.

Part Three Organization, Powers and Duties of the Secretariats of the Judicial Council

Subsection One

Organization, powers and functions of the Main Council Secretariat

20. Organization of the Main Council Secretariat

The Main Council Secretariat shall have the following organization:-

- head of the Secretariat, the necessary Non-Judicial staff, departments and budget;
- 2) Head of the Secretariat shall be appointed by the General Council up on the recommendation of the chairperson of the Main Council;
- 3) Head of the Secretariat is accountable to the chairperson of the Council;
- 4) Head of the Secretariat shall serve as the secretary of the meetings of the Council;
- 5) Details organization of the Secretariat of the Main Council shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court.

21. Powers and duties of the Secretariat of the Main Council

The Secretariat of the Main Council shall have the following powers and duties:-

1) Prepares draft annual work plan and implementation budget of the Council and,

- 2) የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞችን፣ የክፍተኛ ፍርድ ፕሬዝዳንቶችንና ምክትል ፕሬዝዳንቶችን እንዲሁም በጠቅሳይ ፍርድ ቤት ደረጃ የሚሰሩ *እ*ና የን**ሎስ** ጉባኤ ተሻ*ሚዎችን* በ*ሚቀር*ቡ አቤቱታዎች መነሻነት አስመልክቶ የሥነ-ምግባር ጉድስት መፈጸሙን የሚያሳይ ነገር ከዋና ጉባዔ ሰብሳቢ *ጋር* በመመካከር ምርመራ *እንዲካ*ሄድና **ሕን**ደአስፈላጊነቱ ለሚመለከተው ኮሚቴ ይመራል፣ በአቤቱታዎቹ ላይ ኮሚቴው ያቀረበውን የውሳኔ ሀሳብ ለክልል ንኡስ *ጉ*ባኤ *ያቀር*ባል፤
- 3) የክልሱ ፍርድ ቤቶች በሚሰጡት የዳኝነት አገልግሎት ላይ የሚቀርቡ አቤቱታዎችን ይቀበላል፣ ለዚህም ግልጽ የሆነ የቅሬታ አቀራረብና አቀባበል ሥርዓት ይዘረ*ጋ*ል፤
- 4) በንዑስ ጉባዔው የተሰጠ የውሳኔ ሀሳብ ለዋና ጉባዔ ሲቀርብ እንዲሁም በንዑስ ጉባዔ ውሳኔ ላይ የይግባኝ ቅሬታ የቀረበ እንደሆነ ዝርዝር ሁኔታው እንዲመረመርና እንዲጣራ ካደረገ በኋላ የበኩሉን አስተያየት አዘ*ጋ*ጅቶ ለዋና ጉባዔው ያቀርባል፤
- 5) ዋና ጉባዔው የሚሰጣቸውን ውሳኔዎች በጉባዔው ሰብሳቢ *ራርጣ ጉዳ*ዩ ለሚመለከታቸው አካላት በወቅቱ ሕንዲደርስ ያደር*ጋ*ል፣ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
- 6) የዳኝነት ዘርፉን የሰው ኃይል ልማትና የአቅም ግንባታ ፕሮግራሞች በመዘር*ጋ*ት በክልሱ ፍርድ ቤቶች ውስጥ ወጥነት ያለው የፍትሕ ሥርዓት እንዲሰፍን ይሰራል፤
- 7) በየደረጃው በሚገኙ ፍርድ ቤቶች የፍርድ ጥራትን ለማረ*ጋ*ገጥ የሚያስችል ሥርዓት ይዘረ*ጋ*ል፣ ጥናት ያካሂዳል፣ በመዛግብት ላይ ምርመራ ያደር*ጋ*ል፣ ግብረ መልስ ለዋና ጉባኤ ያቀርባል፤
- 8) ለሥነ-ምግባር ጉድስት መንስዔ ይሆናሉ ተብለው

- when approved, administers the budget;
- 2) if it admits that there is evidence of misconduct in the proceedings of the Supreme Court judges, the Presidents and Vice-Presidents of the High Court and appointees of the Main and Sub Council work at the level of the Supreme Court in consultation with the Chairperson of the Main Council, shall conduct an investigation and, as may be necessary, submit it to the relevant committee; it submits that the committee provides on the decision idea to the Region Sub-Council;
- 3) Receives appeals against the judicial services provided by the region courts, establish redressal system for which a clear grievance submission and acceptance;
- 4) Upon submission of the recommendations of the sub-Council to the Main Council and, after considering the details of the appeal of the sub-Council's decision, prepares and submits its opinion to the Main Council;
- 5) The resolutions given by the Main Council shall be signed by the Chairperson of the Council and shall be delivered to the relevant parties in time; follows up its implementation;
- 6) Develop the human resources and capacity building programs of the judiciary to ensure a consistent justice system in the region courts;
- 7) Establish a system to ensure the quality of justice in the courts at all levels, conduct research, investigate records, and provide

- የሚታመንባቸውን ጉዳዮች በየጊዜው ሕያጠና የመፍትሔ አቅጣጫዎችን ሰዋና ጉባዔው ያቀርባል፤
- 9) የክልሱን ፍርድ ቤቶች አጠቃላይ የዳኝነት ሥራ አፈፃፀም በተመለከተ በየጊዜው የዳሰሳ ጥናት ያካሄዳል፣ የማሻሻያ ሃሳቦችን ሕያደራጀ ለዋና ጉባዔው ያቀርባል፤
- 10) የክልሱን ዳኞችና የጉባዔ ተዃሚዎች የሥራ አፈጻጸም 9°HS ተግባራዊነትን ይከታተሳል፣ ያስተባብራል፣ ወቅታዊ ሪፖርቶችን ስጉባዔው ያቀርባል፣ የግል ማህደር ያደራጃል፣ PPG ውጤቶችና አፈጻጸም ሌሎች *9*°H*S* መረጃዎች አስፈላጊ በማህደሮች ውስጥ መግባታቸውን ያፈጋግጣል፤
- 11) በጽህፈት ቤቱ ሥር ያስ የጉባዔ ተሿሚዎችንና የሥራ ኃላፊዎችን የሥራ አፈጻጸም ምዘና ያካሄዳል፤
- 12) የክልሱን ዳኞች አስተዳደራዊ ጉዳዮች አፈጻጸም ይከታተሳል፤
- 13) የዋና ጉባዔን የስብሰባ ቃለ-ጉባዔዎችና ሌሎች ሰነዶች በአማባቡ ይይዛል፣ይጠብቃል፤
- 14) ለንዑስ ጉባዔ ጽህፈት ቤቶች አስፈላጊውን ድ*ጋ*ፍ ያደር*ጋ*ል፤
- 15) ሕንደ አግባቡ በዋና ጉባዔና በሰብሳቢው የሚሰጡትን ሴሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

22.<u>የዋና ጉባዔ ጽህፌት ቤት ኃላፊ ሥልጣንና</u> ተማባር

የጽህፈት ቤቱ ኃላፊ ተጠሪነት ሰዋና ጉባዔው

- feedback to the Main Council;
- 8) Regularly study the issues that are believed to be the cause of the misconduct and make recommendations to the Main Council:
- 9) Performs periodic surveys of the overall judicial performance of the region courts, organizes and proposes amendments to the Main Council;
- 10) Follows up the implementation of the performance appraisal of the judges and appointees of the region; prepares regular reports and submits it to the Council, organizes personal archives; ensures that the performance appraisal results and other relevant information are entered in the archives;
- 11) Conduct an evaluation of the performance of Council appointees and heads under the Secretariat;
- 12) Supervise the administrative affairs of the judges of the region;
- 13) Maintains and holds the minutes and other documents of the Main Council;
- 14) Provides necessary support to the sub-Council Secretariats;
- 15) Perform such other duties as may be provided by the Main Council and the chairperson.

22. Powers and Duties of the Head of the Secretariat of the Main Council

Head of the Secretariat shall be accountable to the

ሰብሳቢ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1) በአንቀጽ 21 ድን*ጋጌ መሠረት ለጽህ*ፈት ቤቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት ስራ ሳይ ያውሳል፤
- 2) የንኡስ አንቀጽ (1) አጠቃላይ ድን*ጋጌ* ሕንደተጠበቀ ሆኖ የጽህፈት ቤት ኃላፊው የሚከተሉት ስልጣንና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡
 - u) ድምጽ የመስጠት መብት ሳይኖረው ጉባዔውን በፀሐፊነት ያገለግላል፣
 - ስ) የጉባዔውን ቃስ-ጉባዔ ይይዛል፣ ቃስ-ጉባዔዎችና ሴሎች ተዛማጅ ስንዶች በጉባዔው አባላት መፈረማቸውንና በጥንቃቄ መያዛቸውን ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፣
 - ሐ) ከጉባዔው ሰብሳቢ *ጋር* በመነ*ጋገር* የጉባዔውን አጀንዳዎች ያደራጃል፣ ከጉባዔው ስብሰባ ቀን አስቀድሞ አጀንዳዎቹን ለአባሳት ያሰራጫል፣ መድረሳቸውንም ይከታተሳል፣
 - መ) የጽህፌት ቤቱንና በሥሩ ያሉ የሥራ ክፍሎችን የዕለት-ተዕለት ሥራዎች በኃላፊነት ይመራል፣ ያስተባብራል፣ ይቆጣጠራል፣
 - ሥ) የጉባኤው የተለያዩ ኮሚቴዎች ቢሮ በማደራጀት የኮሚቴዎቹን ባለሙያዎችና ረዳት ሥራተኞችን ያሰማራል፣
 - ረ) የጉባዔውን ረቂቅ ዓመታዊ የሥራ እቅድ እና የማስፈጸሚያ በጀት አዘ*ጋ*ጅቶ

chairperson of the general Council and shall have the following powers and duties:-

- Exercise the powers and duties assigned to the Secretariat in accordance with the provisions of Article 21;
- 2) Notwithstanding to the general provisions of sub-article (1), head of the Secretariat shall have the following powers and duties:-
- a) serve as the secretary of the Council without the right to vote;
- b) Holds the minutes of the Council; followsup and verifies that the minutes and other related documents are signed and maintained by the members of the Council;
- c) In consultation with the chairperson of the Council, organize the agendas of the Council; disseminates the agendas to the members before the meeting; follows-up their arrival;
- d) Directs, coordinates, and supervises the day-to-day duties of the Secretariat and its subordinates;
- e) Organize bureau of the Secretariats of the various committees of the Council and assign the experts and assistants of the committees;
- f) Prepare the draft annual work plan and implementation budget of the Council and submit it to the chairperson of the Council;

ስጉባዔው ሰብሳቢ ያቀርባል፣

- ሰ) የጉባዔውን የስራ ሕቅድና አፈጻጸም አስመልክቶ ወቅታዊ ሪፖርት ያቀርባል፣
- ሽ) የጽህፈት ቤቱን ሥራተኞች ያስተዳድራል፣ ይቆጣጠራል፤
- ቀ) በንባዔውና በሰብሳቢው የሚሰጡትን ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

<u>ንኡስ ክፍል ሁለት</u>

<u>የንኡስ ጉባዔ ጽህፌት ቤት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና</u> ተግባር

23. የንኡስ ጉባዔ ጽሀፊት ቤት አደረጃጀት

የንኡስ ጉባዔ ጽህፈት ቤት የሚከተሉት አደረጃጀት ይኖሩታል፡-

- 1) የጽህፈት ቤት ኃላፊ፣ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች፣ የሥራ ክፍሎችና በጀት ይኖረዋል፤
- 2) የጽህፈት ቤቱ ኃላፊ በንኩስ ጉባኤው ሰብሳቢ አቅራቢነት በንኡስ ጉባኤው ይሾማል፤
- 3) የጽህፌት ቤት ኃላፊው ተጠሪነት ለንኡስ ጉባኤው ሰብሳቢ ነው፤
- 4) የጽህፌት ቤት ኃላፊ የን**ሎስ ጉባኤው** ስብሰባዎች ፀሐፊ በመሆን ያገለማላል፤
- 5) የንኡስ ጉባኤ ጽህ&ት ቤት ዝርዝር አደረጃጀት ጠቅሳይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

24.<u>የንዑስ ጉባዔ ጽህፌት ቤት ሥልጣንና</u> ተ**ግ**ባር

1) የክፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኞችን፣ የወረዳ ወይም ከተማ አስተዳደር ፍርድ ቤት

- g) Provides up-to-date reports on the work plan and implementation of the Council;
- h) Administers and supervises the staff of the Secretariat;
- i) Performs such other duties as may be provided by the Council and the chairperson.

Subsection Two

Organization, powers and functions of the subcouncil Secretariat

23. Organization of the Sub-Council Secretariat

The Sub-Council Secretariat shall have the following organization:-

- head of the Secretariat, necessary staffs, departments and budget;
- 2) head of the Secretariat shall be appointed by the sub-Council up on the approval of the chairperson of the sub-Council;
- 3) head of the Secretariat is accountable to the chairperson of the sub-Council;
- 4) head of the Secretariat shall serve as the secretary of the sub-council meetings;
- 5) Details of the sub-council Secretariat shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court.

24. Powers and duties of the Secretariat of the Sub-Council

1) In consultation with the Chairperson of the Sub-Council, if there is an evidence of

ፕሬዚዳንቶችንና ዳኞችን እንዲሁም የንዑስ ጉባዔ ተሿሚዎችን በተመስከተ የሥነ-ምግባር ጉድስት መሬጸሙን የሚያሳይ ነገር ካስ ከንዑስ ጉባዔው ስብሳቢ ጋር በመመካከር ምርመራ እንዲካሄድና እንደ አስፈላጊነቱ የዲሲፕሊን ክስ እንዲመሠረት ያደርጋል፤

2) በአንቀጽ 22 ለዋና ጉባዔው ጽህፈት ቤት በዝርዝር የተሰጡት ሥልጣንና ተግባራት አግባብነታቸው እየታየ ለንዑስ ጉባኤ ጽህፈት ቤትም በተመሳሳይ ተፈጻሚዎች ይሆናሉ።

25.<u>የንዑስ ጉባዔ ጽህ</u>ፈት ቤት <u>ኃ</u>ላፊ ሥልጣንና ተግባር

የንዑስ ጉባዔው ጽሕፈት ቤት ኃላፊ ተጠሪነት ለንዑስ ጉባዔው ሰብሳቢ ሆኖ፣ በአንቀጽ 23 መሠረት ለዋና ጉባዔ ጽህፈት ቤት ኃላፊ የተሰጡ ሥልጣንና ተግባራት እንደአግባብነቱ ለንዑስ ጉባዔው ጽህፈት ቤት ታላፊ ተፈጻሚ ይሆናል።

<u>ክፍል አራት</u>

<u>የዳኞችና የጉባኤ ተሸዋሚዎች ምልመላ፣</u> <u>ሹመት፣ የደረጃ ዕድገት፣ ዝውውርና ስንብት</u>

26. <u>ዳኛ ሆኖ ለመሾም የሚያበቁ መመዘኛዎች</u>

- 1) የሚከተሉትን መስፈርቶች የሚያሟላ ማንኛውም ሰው በክልሉ ፍርድ ቤቶች ዳኛ ሆኖ መሾም ይችላል፡-
 - ሀ) በዜማነት ኢትዮጵያዊ የሆነ፣
 - ለ) በሕግ ትምህርት ቢያንስ የመጀመሪያ ድግሪ ያለው፣
 - ሐ) መልካም ስነ-ምግባር ያለውና

misconduct in the case of high court judges, wereda or city administration court presidents and judges, as well as subcouncil appointees at the high court level, it shall conduct an investigation and, as may be necessary, conduct disciplinary proceedings;

2) The powers and functions given in detail to the Secretariat of the Main Council in Article 22 shall be applicable to the subcouncil Secretariat in the same manner based on its appropriateness.

25. Powers and Duties of the Head of the Sub-Council Secretariat

The head of the secretariat of the sub-council shall be accountable to the chairperson of the sub-Council, and the powers and duties assigned to the head of the secretariat in accordance with Article 23 shall apply to the head of the secretariat of the sub-council as may be appropriate.

Part Four

Recruitment, appointment, promotion, transfer and termination tenure of judges and appoitees of the Council

26. Qualifications for appointment as a judge

- Any person who meets the following requirements may be appointed as a judge of the Region Courts:-
- a) Ethiopian by citizenship;
- b) Holder of LLB (Bachelor) degree in law;
- c) Good morals and free from any addictive

ከማንኛውም ሱስና ያልተገባ ልማድ ነጻ የሆነ፣

- መ) የዳኝነት ሙያ የሚጠይቀውን ከፍተኛ ኃላፊነት ለመሸከም የሚያስችል ዕውቀትና ክህሎት የተሳበሰ፣ ሥራ ወዳድ፣ ታታሪ፣ቅን፣ ሀቀኛና ታጣኝ የሆነ፣
- ሥ) ለሕግ የበሳይነት *መ*ከበርና ለፍት*ሀዊ* አሰራር ቁርጠኛ የሆነ፣
- **ሬ) ዳ**ኛ ሆኖ **ለ**መስራት ፊቃደኛ የሆነ፣
- ስ) ከደንብ መተሳሰፍ ውጭ በወንጀል ተከሶ ያልተቀጣ፣
- ሽ) ዕድሜው ለወረዳና ለከተማ አስተዳደር የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ከ25 ዓመት፣ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ከ28 ዓመትና ለጠቅላይ ፍርድ ቤት ደግሞ ከ30 ዓመት ያላነስ፤
- 2) የክልሱን ነባራዊ ሁኔታ መሰረት ያደረገ ዕጩ ዳኞችን ለመመልመል የሚያገለግል ተጨማሪ መስፈርት ሲዘ*ጋ*ጅ ይችሳል፣ ዝርዝሩ ጠቅሳይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

27. <u>የጉባዔ ተሿሚ ሆኖ ለመቅረብ የሚያበቁ</u> መመዘኛ*ዎ*ች

- 1) አጠቃሳይ የክልሱን ፍርድ ቤቶች ዓሳማ ማሳካት ሕንደሚችል የታመነበት ማንኛውም ሰው ለጉባዔዎች ተሿሚነት እጩ ሆኖ ሊቀርብ ይችላል፤
- 2) በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 1) የተደነገገው አጠቃላይ መርህ እንደተጠበቀ ሆኖ የዋና ጉባኤም ሆነ

and inappropriate habits;

- d) Knowledgeable, skilled, hardworking, honest, truthful, and trustworthy to carry out the highest responsibilities required by the judiciary.
- e) Dedicated to the rule of law and justice;
- f) Willing to serve as a judge;
- g) Not charged with a crime other than a misdemeanor;
- h) Not less than 25 years old for the Woreda and City Administration First Instance Court, 28 years for the High Court and 30 years for the Supreme Court;
- 2) Additional criteria may be set for the recruitment of judges based on the circumstances of the region; details of which shall be determined by a directive issued by the Supreme Court.

27. Eligibility Criteria for being a Council Appointee

- Any person who is believed to be able to achieve the objectives of the Region Courts may be nominated as a candidate for the Council;
- 2) Notwithstanding to the general principle set out in sub-article 1), a requirement shall be prepared taking into account the special

የንዑስ ጉባዔ ተሿሚ ሆኖ ለመቅረብ የሚያበቃ የስራውን ልዩ ጠባይና ውስብስብነት ከግምት ያስገባ መስፈርት ይዘ*ጋ*ጃል፣ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል። nature and complexity of the work, which will result in the nomination of both the General Council and Sub-Council; details shall be determined by the Supreme Court.

28. የዕጩ ዳኞች ሹመት

- 1) በየደረጃው ባሉ ፍርድ ቤቶች የሚሰሩ ዕጩ ዳኞች በክልሉ ዋና ጉባዔ አቅራቢነት በክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሾማሉ፤
- 2) በንሉስ አንቀጽ (1) የተደነገገው ሕንደተጠበቀ ሆኖ ሹመቱ በክልል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ ከመጽደቁ በፊት፣ የክልሱ ዋና ጉባዔ፦
- ሀ) የከፍተኛና የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞች ሹመትን አስመልክቶ የፌዴራል ፍርድ ቤት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔን አስተያየት መጠየቅ ሕና ይህንጉ ማካተት አለበት፣ ሆኖም በሦስት ወር ጊዜ አስተያየት ካለቀረበ የዕጩ ዳኞች ሹመት ለክልሱ ሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል።
- ስ) ሰዞን ወይም ሰወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች ሹመት ሲሆን ደግሞ የሚመስከተውን የዞን ወይም ልዩ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት አስተ*ያ*የት መጠየቅ እና ይህንጉ ማካተት አለበት።

28. Appointment of Candidate Judges

- The judges of the courts at all levels shall be appointed by the Region Peoples Representative Council up on the recommendation of the Region Main Council;
- 2) Notwithstanding to the provisions of subarticle (1), prior the appointment is submitted to the Regional House of peoples representative Council for approval, the Region Main Council shall:
 - a) Request the opinion of the Federal Judicial Council on the appointment of High and Supreme Court judges and shall include this; however, if no opinion is submitted within three months, the appointment of candidate judges shall be submitted to the House of People's Representative of the region.
 - b) When it is the appointment of zone or Wereda Court Judges, seek the opinion of the relevant zonal or special Woreda Administration Council and shall include thereof;

29. የደረጃ ዕድገትና ዝውውር

- 1) የዳኞችና የጉባዔ ተሿሚዎች የደረጃ ዕድንት የሚወሰነው በክልል ዋና ጉባዔ ነው፣ ዝርዝር አፈጻጸሙ በመመሪያ ይወሰናል፤
- 2) የዳኞችና የጉባዔ ተዃሚዎች ከአንድ ፍርድ ቤት ወደ ሌላ በተመሳሳይ እርከን ላይ ወደሚገኝ ፍርድ ቤት ወይም ከአንድ ምድብ ችሎት ወደ ሌላ ምድብ ችሎት የሚደረግ የስራ ቦታ ዝውውር የሚፈጸመው እንደ አግባብነቱ በክልል ዋና ጉባዔ ወይም በንዑስ ጉባዔ ውሳኔ መሠረት ይሆናል፣ ዝርዝር አፈጻጸሙ በመመሪያ ይወሰናል፤
- 3) አስፈላጊ ሆኖ በተገኘ ጊዜና በቂ ምክንያት ሲኖር ዋና ጉባኤው የዳኛውን ፌቃደኝነት በመጠየቅ ከአንድ ደረጃ ፍርድ ቤት ወደ ሴላ ደረጃ ፍርድ ቤት መድቦ ሲያስራ ይችላል፡፡

30. ደመወዝ፣ አበልና ጥቅጣጥቅም

- 1) የዳኞችን፤ የጉባዔ ተሿሚዎች፤ ፕሬዚዳንቶች እና ምክትል ፕሬዚዳንቶች ደመወዝ፣ አበልና ጥቅማጥቅም የሚወሰነው በክልል ዋና ጉባዔ ነው፤
- 2) የክልል ዋና *ጉ*ባዔ በንኡስ አንቀጽ በተደነገገው መሰረት ደመወዝ፣ አበልና ጥቅጣጥቅም የዳኝነት ሲወስን or s የሚገባውን ክብር፣ የሥራውን ክብደትና *ኃ*ላፊነቱ በዳኞች፣ በተሿ*ሚዎ*ችና ጫና፣ በፕሬዚዳንቶች ላይ የሚጥለውን ገደብ፣ የኑሮ ሁኔታና አማባብነት ያላቸውን ሴሎች ሁኔታዎችን ታሳቢ ከማምት ውስጥ ማስንባት አለበት፤ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

29. Promotion and Transfer

- The promotion of judges and appointees of the council shall be determined by the Region Main Council; details shall be determined by directive;
- 2) The transfer of judges and appointees of the council from one court to another in a court of the same level or from one standing division to another standing division shall be carried out in accordance with the decision of the Region General Council or sub-council as may be appropriate; details shall be determined by directive;
- 3) When it is deemed necessary and reasoned, the Main Council may, with the consent of the judge, transfer him from one level court to another.

30. Salary, Allowances and Benefits

- 1) The salaries, allowances and benefits of judges and appointtes of the council, and the salaries and benefits of presidents and vice-presidents shall be determined by the Region Main Council:
- 2) In determining salaries, allowances and benefits in accordance with the provisions of sub-article (1), the Regional main Council shall take into account the prestige of the judiciary, the harshness and burden of its work, the restrictions imposed on judges, appointees and presidents, living conditions and other relevant factors; details shall be determined by directive to be issued the

31. የዳኞች ከሥራ መሠናበት

- 1) በክልሉ ውስጥ በየትኛውም ደረጃ ተመድቦ የሚሥራ ዳኛ ከዳኝነት ሥራው ሲሰናበት የሚችለው በሚከተሉት ምክንያቶች ብቻ ይሆናል፡-
 - የጉባዔ ተሿሚዎች የሥነ-ሀ) በዳኞችና ምግባርና ዲሲፕሊን ደንብ መሠረት *ዳ*ኛው ጥፋት ፈጽሞ በ*መገኘ*ቱ ወይም ዳኛው 8146 **ች**ሎታና ጉልህ ቅልጥፍና በማሳየቱ ወይም ማነስ በህመም ምክንያት የዳኝነት ሥራውን ማከናወን ባለመቻል ምክንያት ጉባዔው ከዳኝነት ሥራው እንዲሰናበት ሲወስንና ይኸውም ውሳኔ በክልሎ ሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ ሲጸድቅ፣ ወይም
 - ስ) በሕግ የተደነገገው የጡረታ *መውጫ* ዕድሜ ሲደርስ፣ ወይም
 - ሐ) ዳኛው ሥራውን ለመልቀቅ ሲፈልግና ይህንጉ ለዋና ጉባዔ ሰብሳቢ በጽሁፍ ገልጾ የሁለት ወር ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ሲሰጥ፣ ወይም
- መ) ዳኛው ስሴሳ መንግስታዊ የሥራ ኃላፊነት ሲሾምና ሹመቱን ከተቀበለ፤
- 2) በንዑስ አንቀጽ (1(ሐ) መሠረት የሥራ መልቀቂያ የሚያቀርበው ፕሬዚዳንቱ ወይም ምክትል ፕሬዚዳንት ሲሆን ሥራውን ከመልቀቁ አስቀድሞ የሦስት ወር ማስጠንቀቂያውን እንደአማባብንቱ ለክልሱ ርዕሰ መስተዳደር ወይም ለዞን ወይም ለልዩ ወረዳ

Supreme Court.

31. Termination Tenure of Judges

- A judge appointed at any level in the region may be removed from his discharge only for the following grounds:
 - a) In accordance with the Code of Conduct and Discipline of Judges and Appointments, the judge shall be removed from his tenure for any misconduct, or manifest incompetence a judge's inability to perform his duties due to illness or for failing to perform his judicial duties due to illness when it is submitted to the Region Council and approved by it; or
 - b) when the statutory retirement age has reached, or
 - c) When the judge wants to resign, gives two months advance notice in writing to the chairperson of the Main Council, or
 - d) When the judge is appointed and accepts another public duties;
- 2) The President or Vice-President shall submit his resignation in accordance with sub-article (1) (c) and shall give three months' notice to the Chief Executive of the Region or the Zone or Special Woreda Administrator as may be appropriate,

- ዋና መስጠት አለበት፣ VST አስተዳዳሪ የጠቅላይ ፍርድ ቤት፣ የከፍተኛ ፍርድ ቤት፣ የወረዳ ፍርድ ቤት ፐሬዚዳንት ወይም ሥራውን ምክትል ፐሬዚዳንት የዳኝነት ምምር ስመልቀቅ የፌስን **እንደሆነ** *ማ*ስጠንቀቂያውን ለክልሱ ዋና *ጉ*ባኤ *ማቅ*ሬብ ይኖርበታል፤
- 3) በንዑስ አንቀጽ (1(ሐ) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ የዳኛው ሥራን መልቀቅ በዳኝነት አንልግሎቱ ላይ ከፍተኛ ጫና የሚያሳድርና በሴሎች አማራጮች መሸፈን የማይቻል ሆኖ ሲንኝ የጉባኤው ሰብሳቢ የዳኛው የሚለቅበትን ጊዜ ከ3 ወር ለማይበልጥ ጊዜ ሲያራዝመው ይችላል፤
- 4) በንዑስ አንቀጽ በተደነገገው መሠረት የጉባኤው ሰብሳቢ ጊዜውን ለማራዘም ከወሰነ ይህንጉ ውሳኔ የማስጠንቀቂያ ከማስቁ በፊት ለዳኛው በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት፣ የማስጠንቀቂያ 216 ካለፌ በኋላ ማራዘሚያ በንባኤ ሰብሳቢ የሚሰጥ የጊዜ ውሳኔ በዳኛው ላይ አስገዳጅነት አይኖረውም፤
- 5) በንዑስ አንቀጽ (1(ሐ) የተደነገገው ቢኖርም የጉባኤው ሰብሳቢ የተለየ ሁኔታ መኖሩን በተረዳ ጊዜ የሦስት ወር ጊዜን ሳይጠብቅ ሰዳኛው መልቀቅያ እንዲሰጠው ሊወሰን ይችላል፤
- 6) በንኡስ አንቀጽ (1) (*v*) ላይ የተመለከተው ውሳኔ የጉባኤ ተሿሚዎች የሚመለከት ካልሆነ በስተቀር ተፈፃሚነት የሚኖረው ለክልሉ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ ሲፀድቅ ነው።

- provided, however, to the Supreme Court, High Court, and Wereda Court president or vice president also intends to resign, the precaution shall be submitted to the Regional Main Council;
- 3) When the resignation of the judge within the period specified in sub-article (1 (c) puts a great strain on the judicial service and other options cannot be covered, the presiding judge may extend the removal of the judge for a period not exceeding 3 months;
- 4) When chairperson of the General Council decides to extend the term in accordance with sub-article 3, he shall notify the judge in writing before the expiration of the notice period; the decision of the General Council to extend the notice period after the expiration of the notice period shall not be binding on the judge;
- 5) Notwithstanding the provisions of subarticle (1) (c), the Chairperson of the Council may, upon realizing that there is a special situation, grant a leave of absence to the judge within three months;
- 6) The decision referred to in sub-article (1)
 (a) shall not apply to the appoitees of the Council; provided, however, shall be effective only after it has been submitted to the Region Peoples Representative Council for approval.

32. ከሥራ ስለተሰናበተ ዳኛ ክልከሳዎች

- 2) ማንኛውም ሥራ የስቀቀ ዳኛ በጥብቅና ሥራ በመሰማራቱ ሰዳኞች አማባብ ባለው ሕግ የተፈቀዱ ጥቅማጥቅሞችን ከማግኘት አያግደውም፤
- 3) በዲሲፕሊን ጥፋት ምክንያት ከሥራው የተሰናበተ ዳኛ ከሥራ ስንብት *ጋ*ር በተያያዘ ለዳኞች በሕግ የተፈቀዱ ከጡረታ ውጭ ያሉ ጥቅጣጥቅሞችን አያገኝም።

33. የጉባዔ ተሿሚዎች ከሥራ መሰናበት

ማንኛውም የጉባዔ ተሿሚ ከሥራ ሲሰናበት የሚችለው በሚከተሉት ምክንያቶች ነው፡-

- 1) በሕፃ የተደነገገው የጡሬታ መውጫ ዕድሜ ሲደርስ፤
- 2) የጉባዔ ተሿሚው ሥራውን በንዛ ፊቃዱ ከስቀቀ፤
- ተሿሚዎች 3) በዳኞችና በንብኤ የሥነ-ምግባርና ዲሲፕሲን ደንብ ሕንደተደነገገው የጉባዔ ተሿሚው ጥፋት 4.KTO በመንኘቱ፣ PMG ችሎታና ጉልህ ቅልጥፍና ማነስ በማሳየቱ ወይም በህመም ምክንያት ሥራውን ማከናወን ባለመቻሉ ምክንያት አማባብነት ጉባዔ ያስው

32. Prohibitions of Terminated of Tenure

- 1)Notwithstanding to other laws relating to the licensing of advocates, whose tenure is terminated shall not be able to represent the defendants in any court of law in any hearing of the case that he has seen in the court where he was already working;
- 2) Any discharged judge shall not be deprived of the benefits granted to him by the law as a result of his work as an advocate;
- 3)A judge whose tenure is terminated as a result of a disciplinary offense shall not receive any benefits granted to judges in connection with his removal other than retirement income.

33. Termination of Tenure of the Council Appointees

Any appointee of the Council may be terminated from his tenure for the following grounds:-

- 1) When the statutory retirement age is reached;
- 2) Whene the appointee resigns voluntarily;
- 3) When the appropriate tribunal decides to terminate the appointee due to the serious misconduct, manifest incompetence or inability to perform his duties due to illness, as provided by the Code of Conduct for Judges and Appointments;

- ከሥራው እንዲሰናበት ሲወስን፤
- 4) በወንጀል ተከሶ ጥፋተኝነቱ ከተረ*ጋገ*ጠና በጥፋቱ ከባድነት ምክንያት ለሥራው ብቁ ሆኖ ያልተ*ገኘ* ከሆነ፤
- 5) የጉባዔ ተሿሚው ስሌሳ መንግሥታዊ የሥራ ኃላፊነት ሲሾምና ሹመቱን ከተቀበለ፤

34. <u>በሥነ-ምግባር ጥሰት ምክንያት ክስ</u> ስ**ለ**ማቅረብ

- 1) በዳኝነት ሥራ አካሄድ ላይ ግልጽ የሆነ የዳኝነት ሥነ-ምግባር ጥሰት ተልጽሟል ብሎ ያመነ ወይም ስለመፈጸሙ አንዳች ማስረጃ ያለው ማንኛውም ሰው ለዋና ጉባዔ ወይም ለንዐስ ጉባዔ አቤቱታ ወይም ጥቆጣ ማቅረብ ይችላል፤
- 2) የሥነ-ምግባር ጥሰት ተልጽሟል በሚል ምክንያት በዳኛ ወይም በጉባዔ ተዃሚ ላይ የዲስፕሲን ክስ የቀረበ ሕንደሆነ ክሱ በአጭር ጊዜ ታይቶ ውሳኔ ማግኘት አለበት። ፡ በሂደቱም ተክሳሹ የቀረበበትን ክስ የማወቅ ሕና የመክላክል መብት ይጠበቅስታል። ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል፤
- 3) የሥነ-ምግባር ጥፋት ልጽሞ በተገኘ ዳኛ ወይም የጉባዔ ተሿሚ ላይ የሚወሰድ የዲሲፕሊን እርምጃ በሕገ-መንግሥት፣ በዚህ አዋጅ እና በሥነ-ምግባር እና ዲስፕሊን ደንብ ውስጥ የሰፈሩትን ድንጋጌዎች የተከተለ መሆን ይኖርበታል፤
- 4) የሥነ-ምግባር ጥሰት አቤቱታ ያቀረበ ማንኛውም ሰው በጉዳዩ ሳይ የተሰጠውን

- 4) If he has been convicted of a crime and has been found not qualified for the job due to the seriousness of the offense;
- 5) Upon the appointment and accepts his appointment for another public duty;

34. Prosecution of Misconduct

- 1) Any person who believes that there is a clear violation of the Code of Judicial Procedure in the conduct of judicial proceedings or who has any evidence of wrongdoing may lodge a complaint or complaint to the Main Council or Sub-Council;
- 2) If there is a disciplinary charge against a judge or a court appointee for misconduct, the case shall be reviewed and a decision shall be made as soon as possible. In the process, the defendant is entitled to know and defend the charges against him. Details shall be determined by the Regulation;
- 3) Disciplinary action against a convicted judge or appointee of the Council shall be in accordance with the provisions of the Constitution, this Proclamation and the Code of Conduct and Discipline;
- Any person who files a complaint of misconduct has the right to know the decision in the case;

ውሳኔ የማወቅ መብት አለው::

ክፍል አምስት

<u>ሰዳኞች የተጠበቁ መብቶችና በዳኞች ላይ የተጣሎ</u> *ገ*ደቦች

35. የመደራጀት መብት

- 1) ዳኞች የዳኝነትን ሥርዓት የማጎልበት፣ የአባሳቱን ነፃነትም ሆነ ሙያዊ ሥነ- ምግባር የማስከበርና ተጠያቂነትን የማረጋገጥ ዓላማ ያለው ማኅበር ሲያቋቁሙ ይችላሉ፤
- 2) ማንኛውም ዳኛ የዳኞች ማኅበር አባል ለመሆን መብት አለው።

36. ያለመከሰስ መብት

- 1) ዳኞች በሰጡት ወይም በሚሰጡት ውሳኔ ምክንያት በፍርድ ቤት ክስ ሲቀርብባቸው አይችልም፤
- 2) ማንኛውም ዳኛ ከባድ ወንጀል ሲሬጽም እጅ ከፌንጅ ካልተያዘ ወይም በጉባዔ ያለመከሰስ መብቱ ካልተነሳ በስተቀር አይያዝም፣ አይታሰርም ወይም ክስ አይቀርብበትም፤
- 3) የዳኞች ያለመከሰስ መብት የሚነሳበት ሥነ-ሥርዓት በዳኞች የዲሲፕሊን ደንብ በተደነገገው አግባብ ይሆናል።

37. ሀሳብን የመግስጽ ነፃነት

የዳኝነት ነጻነትና ገለልተኝነት መርሆዎችን ወይም የዳኞች የሥነ-ምግባርና ዲሲፕሲን ደንብ ድን*ጋጌዎችን* የሚቃረን ሆኖ ሕስካልተገኘ ድረስ ማንኛውም ዳኛ በሕገ- መንግሥት እና በሴሎች ሕጎች ለዜጎች የተረ*ጋገ*ጠ የመናገር፣ የመጻፍ

Part Five

Rights Reserved for Judges and Restrictions Imposed on Judges

35. The Right to Organize

- Judges may establish an association with the aim of enhancing the judicial system, ensuring the independence and professional ethics of its members, and ensuring accountability;
- 2) Every judge has the right to be a member of the Judiciary Association.

36. Judicial Immunity

- 1) Judges may not have civil liability for actions taken in their official capacity;
- 2) No judge shall be arrested, detained or prosecuted unless by flagrante delcito or his immunity is withdrawn by Main Council;

3) The procedure for revoking the immunity of judges shall be in accordance with the provisions of the Code of Judicial Procedure.

37. Freedom of Expression

As long as it does not violate the principles of judicial independence and impartiality or the provisions of the Code of Conduct and Discipline of Judges, any judge shall have freedom of expression granted for citizens

ወይም በ*ማን*ኛውም *መንገ*ድ ሀሳብን መግለጽ ነጻነት አለው፡

38. <u>በማኅበራዊ እና ኃይማኖታዊ ጉዳዮች</u> የመሳተፍ መብት

የዳኝነት ነጻነትና ገለልተኝነት መርሆዎችን ወይም የዳኞች የሥነ-ምግባርና ዲሲፕሊን ደንብ ድን*ጋጌዎችን የሚቃረን* ሆኖ እስካልተገኘ ድረስ *ጣን*ኛውም ዳኛ በጣኅበራዊና ኃይጣኖታዊ ጉዳዮች የመሳተፍ መብት አለው፡

39. የዳኛ አረፍት

- 1) ማንኛውም ዳኛ ከነሐሴ 1 ቀን እስከ መስከረም 30 ቀን መደበኛ የሆነ የዓመት እረፍት ይኖረዋል፤
- 2) በንሉስ አንቀጽ 1) የተደነገገው ቢኖርም ዳኛው ልዩ ሁኔታ ወይም አስገዳጅ ምክንያት ባጋጠመው ጊዜ ከሚመለከተው የፍርድ ቤት ፕሬዝደንት ተነጋግሮ ከመደበኛ የዓመት አረፍት ተቀናሽ የሚደረግ የተወሰነ ጊዜ ሊጠቀም ይችላል፤
- 4) በሕረፍት ጊዜው ለሚሰራ ዳኛ የትርፍ ሰዓት ሥራ ክፍያ ይከፈለዋል፤
- 5) ባልተቋረጠ ሁኔታ ከአስር ዓመት ያሳነስ ጊዜ ያገስገስ ማንኛውም ዳኛ ዋና ጉባዔው

in accordance with the Constitution and other laws and is free to write or express himself in any way.

38. The right to participate in social and religious affairs

Any judge has the right to participate in social and religious affairs, as long as it does not conflict with the principles of judicial independence and impartiality or the Code of Conduct and Discipline of Judges.

39. Leave of a Judge

- 1) Any judge shall have a regular annual leave from July 8 to September 12;
- 2)Notwithstanding the provisions of subarticle (1), the judge may, in the event of special circumstances or compelling reasons, consult with the President of the relevant court and may use a limited period to be deducted from regular annual leave;
- 3) Subject to sub-articles 1) and 2) in order to prevent the termination of the judicial service, the President of the Judiciary may appoint any Judge of the Court to serve on duty;
- 4)Overtime payment is made to a judge who works during his leave;
- 5)Any judge who has served incessantly for at least ten years may be granted a

- 6) ከወሊድ *ጋ*ር በተያያዘ ሴት ዳኛ የአራት ወራት የወሊድ ፌቃድ፣ ወንድ የአሥር የሥራ ቀናት የአባትነት ፌቃድ ይኖራቸዋል፤
- 7) ከንኡስ አንቀጽ 5) በስተቀር የዚህ አንቀጽ ድን*ጋጌዎ*ች እንደአግባብነታቸው ስጉባዔ ተሿ*ሚዎ*ችም በተመሳሳይ ተፈጻሚነት አላቸው፤
- 8) የዚህ አንቀጽ ድን*ጋጌዎ*ችና ሌሎች የፈቃድ ዓይነቶችን የሚመለከቱ ጉዳዮች ዝርዝር ሁኔታና አፈጻጸም ጠቅሳይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

40. *የዳ*ኞች *የአገልግሎት ዘመን*

- 1) የማንኛውም ዳኛ የጡረታ መውጫ ዕድሜ 65 ዓመት ነው፤
- 2) ማንኛውም በዳኝነት እና በሌላ መንግሥት ሥራ 20 ዓመት ያገለገለ ዳኛ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት የዳኝነት ሥራውን ማከናወን ያልቻለ እንደሆነ ዋና ጉባኤው ጡሬታ እንዲወጣ ሊወስን ይችላል፣ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፤
- 3) ማንኛውም 25 (ዛ*ያ* አምስት) ዓመት በመንግስት ሥራ ያገለገለ ዳኛ ከ55 (ዛምሳ አምስት) እድሜው ጀምሮ ጡሬታ ሊወጣ ይችላል፤
- 4) ከጡሬታ *ጋ*ር ተያያዥናነት ባላቸውና በዚህ አዋጅ ባልተሸፌት ሴሎች ጉዳዮች የመንግሥት ሠራተኞችን የሚመስከቱ አግባብነት ያላቸው ህግ*ጋ*ት በዳኞች እና በጉባዔ ተሸዋሚዎች

- special leave up to six months with salary for research in accordance with the requirements of the Main Council;
- 6)A female judge is entitled to four months maternity leave while a male judge is entitled to a ten working days paternity leave;
- 7)Except as sub-article 5) the provisions of this Article shall apply equally to the appointees of the Council;
- 8)Details and conditions of the provisions of this Article and other types of leaves shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court.

40. Term of Service of Judges

- 1) The retirement age of any judge is 65 years;
- 2) When any judge who has served as a judge and public servant for 20 years is unable to perform his duties due to incapacity, the Main Council may decide to retire. details shall be determined by directive to issued by the Supreme Court;
- 3) Any judge who has served in the public service for 25 (twenty five) years may retire at the age of 55 (fifty five);
- 4) The relevant laws applicable to civil servants in matters relating to retirement and other matters not covered by this Proclamation shall apply equally on judges and appointees

ሳይ በተ*መ*ሳሳይ ተ*ፈጻሚነት አ*ሳቸው።

41. <u>የፖስቲካ ድርጅት አባል ወይም ደ*ጋ*ፊ</u> መሆን ስለመከልከሉ

- 1) የዳኞች የፖስቲካ እንቅስቃሴ አራማጅነት፣ አባልነት፣ ደ*ጋ*ፊነት ወይም በፖስቲካ ድርጅት ስብሰባዎች መሳተፍ የተከለከለ ነው፤
- 2) ማንኛውም ዳኛ በግልም ሆነ የፖለቲካ ድርጅትን ወክሎ በምርጫ ለመወዳደር የፈለገ እንደሆነ ምርጫው ከሚካሄድበት ቀን አንድ ዓመት አስቀድሞ የዳኝነት ሥራውን መልቀቅ አለበት፤
- 3) በንኡስ አንቀጽ (1) የተጣለው *ገ*ደብ የዳኛውን የመምረጥ መብት አይመለከትም።

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድን*ጋጌዎ*ች

42. የተሻሩና ተፈፃሚነት የጣይኖራቸው ሕጎች

- 1) የደቡብ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ክልል መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 42/1994 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሽሯል፤
- 2) ከዚህ አዋጅ *ጋር የሚቃረን ጣን*ኛውም አዋጅ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሰራር ዘልማድ በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ *ጉዳ*ዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፤
- 3) በዚህ አዋጅ የተደነገጉ መሠረተ-ሀሳብና ድን*ጋጌዎችን* ካልተ*ቃ*ረጉ በቀር ከዚህ ቀደም የነበሩ ሕጎች ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች እስኪተኩ ተፈጻሚነታቸው ይቀጥላል።
- 4) የአስተዳደር ሥራተኞች ደንብ እስከሚወጣ

of the council.

41. Prohibition of membership in a political party and political participation

- The political activism, membership, support or participation of judges of political parties is prohibited;
- 2) Any judge who wishes to participate in private or representing political party in the election shall resign one year prior the date of the election;
- 3) The prohibition provided for in subarticle (1) shall not apply to the right of a judge to elect.

Part Six

Miscellaneous Provisions

42. Repealed and Inapplicable Laws

- 1) Proclamation No. 42/2002 Issued to Reestablish South Nations, Nationalities and Peoples' Region State Judicial Administration Council is hereby repealed by this Proclamation;
- 2) Any proclamation, regulation, directive or practice contrary to this Proclamation shall not apply to matters covered by this Proclamation;
- 3) Unless otherwise, the principles and provisions of this Proclamation are inconsistent, the existing laws shall remain in force until they are replaced by new regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 4) Until the regulation of administrative staff is

ድረስ የስራተኞች ምደባ፣*ዕድንት*፣ ዝዉዉር የዚህ አዋጅ መርሆች ሳይ*ቃ*ረን ቀድሞ ሲሰራበት በነበረዉ ህግ መሠረት ይቀጥ**ሳ**ል፡

43. እልባት *ያላገኙ ጉዳ*ዮች

ይህ አዋጅ ከመጽደቁ በፊት የተጀመሩ *ጉዳ*ዮች በቀድሞው ሕግ መሠረት ፍጻሜ ያገኛሉ።

44. ደንብ እና መመሪያ የጣውጣት ሥልጣን

- 1) የክልሱ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አዋጁን ለማስፈጸም የሚረዳ ደንብ ሊያወጣ ይችላል፤
- 2) ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይህንን አዋጅና አዋጁን ተከትሎ የሚወጣ ደንብ ለማስፈጸም የሚረዱ ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያዎችን ሲያወጣ ይችላል፤
- 3) ዋና ጉባኤው በዚህ አዋጅ የተሰጡትን ተግባርና ኃላፊነት መወጣት የሚያስችሉትን የአሰራር ስነ-ስርአትና የዲሲፕሊን ውስጠ-ደንቦችን ሊያዘጋጅ ይችላል።

45. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ *ነጋሪት ጋ*ዜጣ ከታወጀበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

ወልቂጤ

የካቲት 20 ቀን 2016 ዓ.ም ሕንደሻው ጣሰው የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል መንግሥት ፕሬዚደንት issued, the deployment, promotion and transfer of employees shall continue according to the existing law without contradicting the principles of this Proclamation.

43. Pending Cases

Matters initiated before ratification of this Proclamation shall be enforced under the previous law.

44. Power to issue Directive and Regulation

- 1) The Region Council may issue Regulations to enforce the Proclamation;
- 2) The Supreme Court may issue detail enforcement directive for the implementation of this Proclamation and the regulations to be issued in accordance with this Proclamation:
- 3) The Main Council may formulate rules of procedure and disciplinary rules for the fulfillment of the functions and responsibilities assigned to it by this Proclamation.

45. Effective Date

This proclamation shall be effective upon its publication on Regional Negarit Gazetta.

done at Welkite

Feb. 28/2024

Endashaw Tasew

President of Central Ethiopia Region State